

SOUTH AFRICAN LIBRARY
15 JUN 1954

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

No. 23—Vol.—LII

FRIDAY,
11TH JUNE, 1954

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

Fundamental Christian Principles

By Rev. Dr. J. B. Webb

Chairman of the Transvaal and Swaziland District of the Methodist Church of S. A.

BY "fundamental Christian principles" I mean those which are laid down by Christ Himself, and on which the whole of His moral and ethical teaching is based. I find these principles enunciated in our Lord's answer to the scribe who asked Him which was the first and great commandment. You will remember His reply: "Thou shalt love the Lord thy God with all thy mind and with all thy soul and with all thy strength; and the second like unto it, is: Thou shalt love thy neighbour as thyself. On these two commandments hang all the law and all the prophets." I can think of nothing more universal and comprehensive in their sweep than these two great twin-principles. Indeed the whole of the Sermon on the Mount and our Lord's Kingdom-of-God teaching, may be described as the superstructure, with these principles as the basic foundation.....To what extent have we succeeded in applying these principles in our multi-racial land with special reference to the non-European people of South Africa?

I cannot find any degree of satisfaction in my mind as I try to think of the ways in which we have succeeded in applying these fundamental Christian principles within the framework of our multi-racial society. We certainly have brought the Gospel to this sub-continent, and missionary endeavour has gone on for more than three hundred years. We have also brought all the divisiveness and the fissiparous tendencies of Protestantism with us, and these the African section of the community have not been slow to imitate and carry to their logical—or illogical—absurdities so that today there are well over 1,000 Christian sects in existence among the African people, apart from the major denominations that enjoy State recognition. We have preached all this time the essential oneness of believers in the Cross of Christ. We have quoted again and again the so-called High-priestly prayer of Christ, as recorded in John's Gospel, Chapter 17... "That they may all be one as Thou, Father, art in me and I in Thee, that they also may be one in us...that they may be one even as we are one. I in them and Thou in me, that they may be one, even as we are one." And how many times have we referred to the teaching of Paul in this regard? "For ye are all children of God by faith in Christ Jesus. For as many of you as has been baptised into Christ have put on Christ. There is neither Jew nor Greek, there is neither bond nor free, there is neither male nor female, for ye are all in 'one Christ Jesus.' Or I think of that great passage in Ephesians II where Paul says: "At that time ye were without Christ, being aliens from the commonwealth of Israel and strangers from the covenants of promise, having no hope and without God in the world: But now in Christ Jesus ye who were sometimes far off are made nigh by the blood of Christ. For He is our peace who hath made both one, and hath broken down the middle wall of partition between us."

In other words we have constantly preached the doctrine of salvation and reconciliation whereby strangers from the Kingdom of God have been drawn into the family of redemption, and as constantly raised barriers within that family

(Continued on page 281)

Speak softly. Speak sweetly. Speak little. Speak the truth. Speak with love. Observe silence. Think carefully before you speak.

—Swami Vivekananda.

We are conscious of God only through consciousness of his manifestation in ourselves. All that we deduce from that consciousness, well as the guidance based upon it, yields man entire satisfaction.

—Tolstoy.

The
New India Assurance
Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.			Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	:	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	:	exceeds ...	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	:	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302	:	Total claims paid over ...	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The
New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic
Address :
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.
Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

**EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY**

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.
74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335.   Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

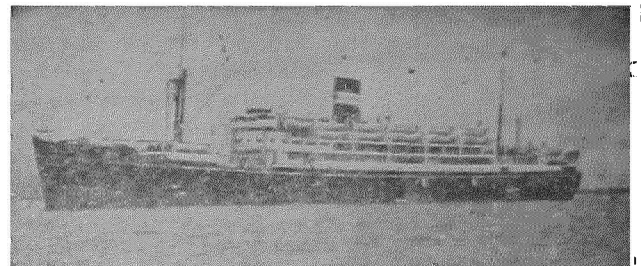
Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving June 28. Sailing July 3.
for Bombay via Karachi

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75-15-0
Second "	"	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)	without	food		21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0   Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0   Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 11TH JUNE, 1954

Welcome To Canon Collins

WE very heartily welcome Canon John Collins, Precentor of St. Paul's Cathedral, who is at present in our midst. He has been with us in spirit for a considerably long time, and it is a great joy to us to have him amongst us in person, for which we are deeply indebted to Mr. Jack Shave, who has made his visit to this country possible and also to Dr. Malan's Government, who could have very well prevented him from coming if it wished to.

Canon Collins has given us the warmth of true Christian love and friendship we are so sadly denied by the ruling race, which has chosen to treat us, because of our race and colour, as helots. We are not judged by our merits as human beings. That is the trend of the legislation affecting all non-Europeans in this country and that is the crux of our problem in South Africa.

Canon Collins has come here to see and to listen and to learn. He will have much to see, much to listen and much to learn. We have no doubt he will not judge things by what appears on the surface. To know the truth he will have to penetrate deeply into the things he sees. It has been said that ours is a family squabble and no outside interference shall be brooked. Speaking as non-Europeans we have very regretfully to say that it has gone be-

yond the pale of a family squabble. A parent who treats his own child cruelly can be taken to Court and a charge of cruelty laid against him. He cannot plead that that was a family affair and the Court had no right to interfere. The same rule applies here. It is further argued that non-Europeans in South Africa are better off than they are in other countries. That is no justification for the rulers of South Africa to remain self-satisfied. But the fact is that while other countries are admitting their guilt and are doing something to atone for it the rulers of South Africa are adopting the evils that other countries are taking measures to discard, and they are trying to justify their action. The rulers of South Africa are thinking in terms of three million Whites and are refusing to take into account the ten million non-Whites, who have also to be provided with the amenities of life, not to be thrown on barrenland to stew in their own juice as, in fact, is being done.

The position in South Africa is that among the ruling race there are the extremists, and there are the moderates—who are near-extremists. The latter would like all the dirty job to be done by the extremists. Then there are the liberals who are just beginning to come out into the field. The hope of South Africa lies in them but before they come into power, we very much fear

the damage will have been done. On the side of the non-Europeans there are the extremists—whose extremism, we must say in fairness to them, is not unjustifiable; then there are the ultra moderates, who are prepared to sell their souls to protect their vested interests, and there are the moderates, whom we claim to represent. We believe that the Whites and the non-Whites, whether they like it or not, are destined to live together in South Africa. If they refuse to do so either one or the other will have to be effaced. Why not then try to find an honourable via media? That is the great task before South Africa and the White ruler should pocket his false pride and accept all the advice and assistance he can

get from within and without South Africa to bring about an amicable solution of a problem, which will spell disaster to the whole world if it is complacently left to take its own course.

We have no doubt we are voicing the sentiments of all the non-Europeans of South Africa when we say how very deeply grateful we are to Canon Collins for the fearless manner and the true Christian spirit in which he has been advocating the cause of the oppressed people. We are grateful to him for having taken all the trouble to come out here to gain first hand knowledge of the existing state of affairs. May his mission be crowned with success and may it bring relief to the suffering humanity.

NOTES AND NEWS

Passport Scandal

The 'Natal Mercury' dated June 9 writes:

The action of the Department of the Interior in refusing the issue of a passport to two South African Native educationists is a deplorable misuse of governmental authority.

Professor Z. K. Matthews, acting Principal of the important University Native training centre at Fort Hare, who is one of the most responsible leaders of Bantu thought in the Union, has been invited by the University of Hawaii to attend a World Race Relations Conference to be held at Hawaii later this month. He has been refused a passport, and no reasons for this peremptory decision are given.

Indeed, the Minister of the Interior, Dr. T. E. Dinges, makes the remarkable assertion that "it is customary in cases of this sort for the reasons for our decision to be withheld, as it is not considered to be in the public interest to reveal them."

That is a simply preposterous statement. Professor Matthews has a perfect right to know the Department's reasons, and because he is a public figure of standing the public has a right to know too.

An even worse case is that of a South-West African Herero,

Berthold Himumuine, a school principal of outstanding scholastic zeal, who has been awarded a scholarship at Oxford University. He cannot accept it because he has been denied a passport, and no reasons for the refusal have been forthcoming from the South West Africa administration which falls under the control of the Union Government.

Here clearly is the case of a deserving scholar, whose skin happens to be black, keenly interested in higher education for the benefit of himself as well as his untutored fellows, yet the Union Government is determined to hamper his legitimate advancement.

In neither case has the Government had the courage to give its reasons—its studied concern for the "public interest" is so much eye-wash—but on the face of it the Department's action looks uncommonly like racial persecution to satisfy extremist political ends. It is an unwarrantable abuse of the passport system, already sufficiently discredited, and it is time that some pertinent questions on the matter were put to the Minister in the House.

We might add here that Mr. Manilal Gandhi applied for a passport to go to Japan to attend

the Pacifist Conference held there in April and passports for his two children to go for studies to the United States and not so much as a reply has been received from the Minister to this day.

S.A. Liberals To Work With African Congress

The first provincial congress of the South African Liberal Party, held in Cape Town during the last week-end, passed the following resolution among others:

"This congress recommends that all steps consistent with its own declared policy be taken to co-operate with the African National Congress in its struggle for the removal of all discrimination against the African people." Mrs. Margaret Ballinger told the congress that the most significant problem in the political field in South Africa over the last few years was the widespread emergence of European-sponsored liberalism.

Mr. Cachalia Gets Anti-Red Notice

Mr. Ismail Ahmed Cachalia, secretary of the Transvaal Indian Congress, said he had received a notice from the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, ordering him under the Suppression of Communism Act to resign within 30 days from five organisations, including the Transvaal Indian Congress, the South African Indian Congress and the South African Congress of Democrats. The notice was signed in Cape Town on May 24. Mr. Cachalia was also ordered not to become an office-bearer, officer, or member of 16 other organisations, including the African National Congress and the Springbok Legion.

Indians Want Franchise

The Mayville and District branch of the Natal Indian Congress has asked the Durban City Council to mark the city's civic centenary by granting the municipal franchise to Durban's non-Europeans. In a letter to the Council the branch urged that in reviewing the past 100 years thought should be given to the consistent denials of elementary rights and amenities to non-Europeans and the implementation of various segregatory measures.

Indians Send Petition To City Council

The complaints of Indian residents and property owners in East Street, Maritzburg, about the lack of proper pavements in the street, have had to go unsatisfied because, under present Treasury regulations, the City Council is prohibited from spending capital

funds on pavements. Mr. F. Satyapal, who presented a petition to the City Council on behalf of the Indian ratepayers concerned, pointed out that Indians had settled in that part of the City some 60 years ago. Although they had been paying rates ever since that time, he said, the foot paths on either side of East Street with the exception of a section between Church Street and long-market Street which had been paved recently had remained unpaved.

Nicol Square Is Let As Site For Garage

John Nicol Square, at present used as a free parking area by hundreds of Durban motorists, was leased to a group of Durban business men who plan to build a £250,000 modern parking garage on the site. The lease was obtained at an upset bonus price of £250, with a yearly rental of £1,000 to the City Council. It was granted in the name of a company yet to be formed. There were no other bidders. The lease is for an initial period of 30 years, with three renewal rights of 20 years each. The company will be required to provide parking for at least 1,000 cars. The lease gives the company the right to build shops on the ground floor of the building on the eastern frontage of the site, between Pine Street and Commercial Road.

Bertrand Russell On India's Role

Bertrand Russell, the British philosopher, said in a United States magazine on May 22 that he would like to see the Indian Government make "a wholly impartial investigation into the probable consequences of a third world war." He said he thought "such an investigation would prove conclusively the impossibility of success for either side." The article appeared in "Pulpit Digest," a monthly magazine for Protestant clergymen, which devoted its entire current issue to the problem of the hydrogen and cobalt bomb. Bertrand Russell said he believed that an investigation such as he proposed "could bring home to the Soviet Government no less than to that of the U.S.A. that only misery, anarchy, destruction and widespread death could result in every belligerent country."

Sympathies For People Fighting Against Colonialism

Indonesian Consul in New Delhi, Dr. Tiwon said in Pondicherry in an interview that the sympathy of people and the Government of Indonesia had always been with the people of countries fighting against colonialism and, as such, they very well

sympathised with the French Indian people in their fight against French colonialism. Dr. Tiwon who arrived at Pondicherry on May 10 from Madras on a two-

day study tour observed at Pondicherry that its people and their habits bore stamp of Indian culture and oneness with India as far as he had seen.

OPEN LETTER TO CANON COLLINS BY 'SUNDAY EXPRESS'

The Editor of 'Sunday Express' writes in the issue of June 6:

DEAR CANON COLLINS,— Welcome to South Africa. We of the 'Sunday Express' have said publicly in the recent past that we do not approve of the semi-informed opinions on South Africa expressed by you in sermons from the pulpit of St Paul's Cathedral. But you are now our guest in this country.

If you have been correctly reported, you will, during your stay see and listen but say nothing. That is the proper thing for a guest to do. But we now hope that you will see and listen to everything that is relevant.

We think that there is much wrong with this country at the moment. But we think you can leave that to us. This is a family squabble and we want no outside interference.

Here are some of the things you will find wrong:

Outside Johannesburg, you will find most horrible slums.

Can you truthfully say that you will not find horrible slums inside Liverpool? Do you remember the stench of the Underground Station at the Elephant and Castle in London during the war? Do you realise that 180-million families in the world lack housing, some living in caves and grottoes or just under the open sky?

We are not proud of our slums but we are doing something about them. Remember we are not alone.

Seven out of ten non-Whites cannot read or write and only about a third of the African children are attending school.

We are not proud of these figures, but in the past five years a body called the South African Institute of Race Relations (which is non-political) has helped 50,000 adult non-Whites towards literacy. Of that we are proud, because we are dealing with a primitive race that is centuries behind the White world in development. They are being taught by the simplest sort of kindergarten method—and in this way they learn to read and write in less than three months.

Tuberculosis and venereal disease are rife among our Africans.

We are not proud of that statement. But we are proud that of

89 African graduates of the University of the Witwatersrand, 51 were graduates in medicine. That means that these people are trying to help themselves. And you must not forget that less than 150 years ago they were either savages or slaves.

As the Native drifts to the town, so do the transport problems increase. You will find, any night you care to walk about, thousands of Natives patiently queuing-up for buses.

We are not very proud of that, but before you criticize on that score, remember the queues at London Bridge or the queues for buses going to those places. Big city transport is not a question of race.

Finally, remember one more thing in your researches: There are many millions of people in this continent who have got to be nudged into a civilised way of living. They are both Black and White. Some of the Black People have an impatience that is going to do them no good.

See them all during your stay and then make up your mind. We think you will agree that there are wrongs on both sides. But, please, no more sermons in St. Paul's. Leave it to those of us here who think we can do the job.

MY GANDHI

By DR. JOHN HAYNES HOLMES

Price 12/6 including postage

This book is written by one of Mahatma Gandhi's first most intimate friends in America and life long supporter of the great principles for which he stood and laid down his life.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P, Bag, Phoenix, Natal

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

11th June, 1953

INDIAN OPINION

LIBERAL PERSPECTIVE

ANOTHER VISITOR TO INDIA

By C. W. M. GELL

ALTHOUGH this book* covers a wider geographical area than Mr. Seymour's book reviewed last week, its scope is narrower and deeper. In India (to which more than half his pages are devoted), Burma, Indonesia and on the fringes of China, Mr. Coates is anxious to see and understand Eastern life from the inside, to be accepted fully into its society as an intimate. Inevitably, therefore, he concentrates almost entirely on upper middle class society and his book consequently lacks something of Seymour's informal eclecticism. But within his chosen social sphere Coates penetrates more deeply and subtly than Seymour was able to do.

Indians will understand better than Europeans the very considerable achievement of entering—as a foreigner and outcaste—into what might be called full domestic communion with caste Hindu society. Coates is frank and instructive about the many obstacles that have to be surmounted. But he overcame them all in regard to food, clothing and manners so that he was no longer looked on as one of "them," but as one of "us." His book makes clear that the way in is an exacting one—his digestion at first refusing unfamiliar diet and his sympathy and understanding being almost baffled by some of the intricacies of domestic and toilet etiquette which are so vital to acceptance—but it was very well worth while.

Mr. Coates has quite a lot to say about the status of women in Indian society, which is not what many superficial Western observers have imagined. But his remarks must be qualified by recalling that he is writing about the fairly well to do and educated. Conditions are in some respects rather more repressive among the poorer classes, though here too, as in the case of caste and untouchability, reform is going steadily forward. Indeed, one of the more encouraging features of planned family campaigns, where these have been instituted, is the extent to which even the poorest and more ignorant women are themselves coming forward to demand assistance. No one with real Indian friends can long believe in the myth of the wholly submissive, downtrodden Indian woman.

Coates is also perceptive about the constructive role of custom in

Indian society. He does not deny that certain habits, involving either sectional interests promoted at the expense of others or those based on outworn superstitions, even if sanctioned in the *sastras*, ought now to be reformed. But he acknowledges the practical value of many customs. "Habit in the warm and often fetid atmosphere of India with its gentle pace of life is a relentless master," he writes, "and the habit of slovenliness devours people faster in India than anywhere else. It is the small ceremony attaching to many good habits, which preserves them through the centuries, and this is something which Indians fully appreciate. It is this ritual (speaking of the Hindu wife cleansing herself before entering her kitchen) seeping into daily life that has maintained the standards of the Hindus in regions where everything in nature seems aimed at the shattering of any standards human beings may possess."

Again in regard to caste, Mr. Coates sees that untouchability is the main evil to be eradicated and that there are good points—the link caste forms overriding language and distance and the equality acknowledged among peoples of the same caste—which society should seek to preserve. This, I think, is but part of the truth. These virtues of caste must not be conserved by excluding others from them, as is the tendency with the laws against intermarriage and interdining. Progressive Indians almost unanimously assent to this. The battle now is to translate the intellectual assent into active practice. Here, it is significant how, even today and probably for decades, if not centuries, every orthodox side stepper will have to reckon with the frail ascetic figure of Gandhiji, uncompromisingly refusing to allow custom to sanctify evil or exclusiveness. If challenged on any point where his conscience is not quite at rest, an Indian today will always begin apologetically: "Of course, I know that our Gandhiji said.....but we are weaker.....and for our parents' sake.....etc." But the unswerving, remorseless moral logic of their master has set something in motion which may falter now and then, lacking the impetus of his genius, but which will steadily transform his country.

Mr. Coates represents Burma as the land of compromise be-

tween Indian spirituality and ethics and the more utilitarian morality of the Chinese. Then he passes on to the China coast and has much to say by comparison of Indian and Chinese manners. He considers that Indians have chosen more wisely what to retain from Western culture than the Chinese who are attracted by the meretricious gadgets. India, of course, has had the longer and more intimate contact with the West. Both the Chinese language and their family system of personal recommendation before friendship is possible impose greater barriers between themselves and foreigners than in the case of Indians. Hence the frequent charge xenophobia. By comparison with Indians, Coates finds Chinese public manners rough, uncivil and insensitive, too greatly preoccupied with the material advancement of one's immediate kin—a characteristic not altogether absent in India either. Their ruthless sense of the practical, their artistic bankruptcy in modern times, their passive acceptance of social evils and of authority, if opposition is likely to involve them in inconvenience: all these qualities distinguish modern Chinese from modern Indians.

Yet they share a modern dynamism in material matters which other south-east Asian peoples still seem to lack. And they share with these and all other Asians a profound sense of Asian political consciousness which is compounded of resistance to centuries of Western dominance, the determination to emancipate all Asian soil from foreign rule and a refusal to be treated as pawns in the game of world power politics. After stressing how unsettling have been the effects of the Western impact on all aspects of Asian life, the beneficial effects no less than the harmful, Mr. Coates concludes: "The West has had its say; it has offered Asia a world with international standards of human rights and conduct but a world in which scientific invention and technical skill seem to play a decisive part. To people with profound ethical values but little or no scientific inventiveness this poses a problem demanding the most searching thought. When people withdraw to look in upon themselves it is because the way ahead is not clear to them; they have to rediscover who they are and what they must do.

"It is no use interfering with people in this frame of mind. If what was said to them before was sound and true as like as not they will end by agreeing with it. But

they must reach their own decision by themselves."

*Invitation To An Eastern Feast, by Austin Coates (Hutchinson), 21/-

OUR BASIC INTERNATIONAL POLICY

By JAWAHARLAL NEHRU

WHAT is the basic international policy of India? We want to be friendly with all countries. We work for peace in so far as we can. We have no pretensions about our strength to do this or that. We are struggling to consolidate ourselves, to strengthen ourselves, economically and politically. We are not strong enough like other countries. When we say we work for peace, we do not make mighty difference in the world. It is not in a spirit of boastfulness that we work for peace. We work for peace because it is essential for the world.

Therefore, in so far as we can, we have thrown our weight for the avoidance of war and in search of peace. Because of that we want other countries to follow that idea, more especially our neighbouring countries. In many matters, we have co-operated with them either here or in the U.N., and a kind of group arose there called the *Four As* an group, where there is no compulsion, but there is a good deal of co-operation. We welcome that and we welcome co-operation in other ways too. We have found that Pakistan has co-operated in this matter. We found that these neighbouring countries of ours, more or less, thought like us, not because we are leaders and they are followers, but because they were conditioned in the same way as we were conditioned in the past history and events and other things. They reacted in the same way and it was our hope and it is our hope that there would be an ever-growing area where war would not take place even if the catastrophe and misfortune of war come to some other parts of the world.

Fundamental Christian Principles

(Continued from front page)

which have made the conception of oneness in Christ a mere phantasmagoria, and in doing so have dishonoured God and His redemptive purpose in Christ. We cannot have it both ways. We cannot profess to love God with our whole being and then proceed to do, or to permit the things that He hates and that dishonour His name.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadann	12	0
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narabari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fulop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"
P. Bag. Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

*****

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6	AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	8	0	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal.	2	0	TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0	AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0			

Obtainable from:

'Indian Opinion,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

LIBERAL PARTY'S NON-EUROPEAN EDUCATION POLICY

THE Liberal Party of South Africa has issued a Press statement declaring its non-European education policy. The statement states:

The Party accepts the principle of free, compulsory education for all children and aims to bring it into effect up to Standard VI as soon as possible.

It believes that education is indivisible and that its aim is to introduce all persons to the cultural heritage of mankind.

It is intended that the suggestions contained in the above two paragraphs should apply to all sections of the people of Natal, without discrimination. Unfortunately, however, the provision of education for non-Europeans in the Province lags far behind the provision for Europeans and it is therefore necessary for the Liberal Party to make specific recommendations concerning non-European education.

At present approximately £40 per annum is spent on each European child in the Province, approximately £30 on each Coloured child and only £17 on each Indian child.

There is no serious shortage of schools for European or Coloured children in the Province, but some 10,000 Indian children are without school accommodation.

Of 248 European schools in the Province, 176 or some 70 per cent. have been built and are maintained by the State.

Of 256 Indian schools in the Province 36 or some 14 per cent.

are Province-built and maintained.

There is a serious discrepancy in salary scales. Non-European teachers in some cases earning less than 50 per cent. of the salary paid to a European teacher with the same qualifications. Under the existing scales it is possible for the non-European Principal of a school of 500 children, with a degree and over 25 years' service, to earn less than a European teacher with the lowest possible qualification of Matric plus one year.

The Liberal Party believes that the most urgent single problem facing the Natal Education Department is to provide school accommodation for those children not at present in school.

In 1944 the Teachers' Salaries Enquiry Commission recommended that Indian and Coloured teachers in Natal should receive 70 per cent. of the salaries paid to European teachers of the same qualifications. This recommendation should be put into effect immediately and should mark the first step towards equal pay for equal qualifications.

The Liberal Party believes that the quality of non-European education must be improved. Non-Europeans are asked to comply with the standards of Western democracy and only a sound education can make this possible.

The Liberal Party will press for the introduction of free and compulsory education for Indian children in Natal as schools become available.

CHRISTIANITY PART OF INDIA

NEHRU'S LETTER TO CHURCH LEADERS

IN a letter to the Indian Church authorities Prime Minister Mr. Nehru said that Christianity was not only professed by a very considerable number of people in India, but was respected by others. There was no question of considering it as alien or of discriminating against it. Christianity and the Christian Churches in India, he said, were part of India.

The letter was written to Bishop Mondel, President of the Christian Council of India and Pakistan, and has been released to the Press by Mr. C. P. Mathen, member of the Indian Parliament who met the Prime Minister recently over the issue.

Mr. Nehru said in his letter that criticism of objectionable activities of some Christian missionaries in India was an individual matter which might apply to anybody and not to Christianity or Christian missionaries as a whole.

Adverse Reactions

During the years of colonial domination in India, the Prime Minister stated, it was true that some Christian Churches functioned in close collaboration with the colonial Power and hence certain adverse reactions in regard to them arose among the people. However, there was no bar of any kind on propagation of Christianity or any other religion in India.

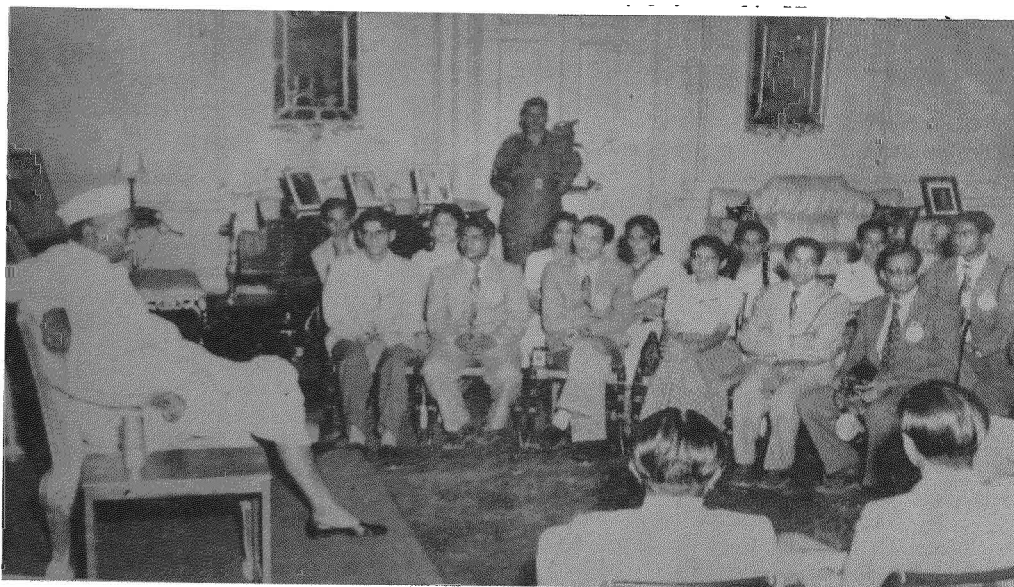
Mr. Nehru added: "The question of foreign Christian missionaries in India is not considered by us from the point of view of

foreigners coming to India. All foreigners have to be in possession of passports and have to get visas. Their entry is thus regulated from various points of view. Any unrestricted entry of foreigners creates political problems which may give us trouble in future. The question is, therefore, viewed not from a religious point of view but from the political and social points of view."

Open Policy

Difficulties had arisen in other countries, Mr. Nehru continued, because of the presence of a considerable body of foreigners who were not easily absorbed. Christianity probably suffered somewhat in India by its association in the public mind with foreigners. As a matter of fact, the Christian missionary population in India had largely increased and in fact nearly doubled since Independence. That itself showed the open policy the Government of India had pursued in this matter.

Referring to some criticism made on objectionable activities of some missionaries, the Prime Minister explained that it was an individual matter which might apply to anybody and not to Christianity or Christian missionaries as a whole. He had no doubt, he said, there had been wrong behaviour on the part of some individuals and difficulties had arisen, sometimes more especially in tribal areas and the like. These difficulties existed long prior to Independence and, in fact, the British Government of the day sometimes had to take some action.

A group of visiting students from Africa called on the President, Dr. Rajendra Prasad at Rashtrapati Bhavan (New Delhi), on May 12.

BOOKS FOR SALE

Just Arrived From India

- A Gandhi Anthology
—By V. G. Desai 9d
- Which Way Lies Hope
—By R. B. Gregg 2/-
- Why Prohibition
—By Kumarappa 1/-
- Gandhi And Marx
—By K. G. Moshirwala 2/8
- Satyagraha In S.A.
—By M. K. Gandhi 15/-
- A Nation Builder At Work
By Pyarelal 1/6
- Bapoo's Letters To Ashram Sisters
—By Kaka Kalelkar 2, 6
- The Wit And Wisdom Of Gandhi
—By Homer A. Jack 22/-

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, May 22.

THE Special Marriage Bill, a social reform measure, introduced in the Parliament, has evoked a keen controversy amongst the members of Parliament and the public. The Council of States passed two amendments to the Bill permitting divorce by mutual consent and raising the minimum age limit from 18 to 21, with a very narrow majority. These amendments provoked Shri N. C. Chatterji, a member of Parliament and the Hindu Sabha leader to declare at the Hyderabad session of the Sabha that "the members of the Council of States were behaving like a pack of urhubs." This remark brought the wrath of Council of States on the head of Shri Chatterji and a strong demand was made in the Council for instituting contempt proceedings against him. But the moderate elements in the Council's under the guidance of the Council's president, Dr. Radhakrishnan decided to issue a notice demanding explanation to Shri Chatterji. But Shri Chatterji asked for protection from the House of the People as its member. For the time being the controversy has been laid to rest by a decision to appoint a joint committee to deal with this problem and suggest procedure to deal with such cases in the future.

The Congress Parliamentary Party met to consider the amendments to the Bill by the Council. The general opinion in the Party appeared to be in favour of reversing or modifying some of the more radical amendments to the Bill made in the Council of State. It was decided, however, that no whip would be issued and that the matter should be left to free vote.

It is expected that the House of the People will only discuss the general principles of the Bill during the current session and that the detailed consideration of clauses will be deferred till the next session.

Generally it was felt that the controversial amendment permitting divorce by mutual consent should be modified by the addition of a proviso that at least one year must elapse between the application of a petition for divorce by mutual consent and the grant of the petition. Members believed that such a provision would prevent the danger of one partner to

the marriage being coerced into divorce by the other.

Regarding the age of marriage, the consensus of opinion was in favour of restoring the original Select Committee's recommendations, namely, that the minimum age for marriage should be 18 but that the consent of the parents or guardian should be necessary between the ages of 18 and 21.

Representatives of liberated areas of French settlements in India set up a 19 member council to carry on the day-to-day administration of the freed areas. About 300 representatives from 60 villages met at Madugarai under the auspices of the French India Socialist Party. The conference by a resolution said that the interim administration would be called 'French Indian Liberation Council.' The Council is to be vested with all powers to maintain law and order, collect taxes and prevent "aggression." The conference with M. Edouard Goubert as the leader and Shri Muthu Pillai, the suspended Mayor of Pondicherry and Shri Reddiar, the dismissed Councilor of the French India Government, as the other two members. The Council was also empowered to co-opt representatives from areas which will be liberated in future.

By another resolution the conference demanded immediate merger of French territory with India without referendum.

The French India Socialist Party decided to dissolve itself and form a new party called "French India Liberation Congress." The new party will adopt the constitution of the Indian National Congress to work till the entire French India was liberated and merged with India and then affiliate itself to the Indian National Congress.

A total of 10000 National Cadet Corp cadets, including 220 N.C.C. officers, will take part in social service work in various parts of the country during this summer. Social service camps were held for the first time last summer and 200 N.C.C. officers and 7180 cadets participated in them. They put in over 8,00,000 man hours of work, constructing roads, tanks, canals, desilting blocked-up irrigation canals and building low-cost tenements. They

were also engaged in literary drive, medical aid and flood relief work. Apart from the material benefits accruing from their work, it had great value as an example of self-help to the villagers.

Encouraged by the success of the N.C.C. camps last summer, a more ambitious programme has been drawn up for this summer. Altogether 18 camps are being held in the various parts of the country. For the first time cadets of the girls division are being associated with the social service work. A batch of 50 girl-cadets and 3 lay officers held a 14 day camp at Pachmarhi for doing social service work in the adjoining villages. The biggest of the 18 camps will be held at Jazarnathpur in Bihar, where 2500 cadets and 50 officers will construct an all-weather road 9 miles long, a school building and a canal bund. At all the camps material and technical guidance will be provided by the Government.

College and school students in hundreds are giving free services during vacation time in various community project areas. Similarly villagers at many places are engaged in building roads, school buildings etc.

The Government of India has accepted the proposals put forward by the World Bank for a settlement of the Indo-Pakistani canal water dispute after two years of negotiations and study with the Indus-Basin Working Party. Announcing this in the Council, the Prime Minister of India stated that the proposals had been accepted after taking the good and bad of it in the interest of achieving a final settlement. Mr. Nehru did not disclose the nature of the proposals but said that Pakistan had not replied to the World Bank. According to press reports, however, Pakistan has not accepted the award.

Unofficial reports, which have been neither denied nor confirmed by the Government, say the World Bank has proposed that Pakistan should have the exclusive use of the Indus, the Chenab and the Jhelum, while India should get the entire waters of the Ravi, the Sutlej and the Beas.

According to these reports, it was further proposed that India should pay between Rs. 40 crores and 60 crores to Pakistan to compensate the latter for the construction of new canals to provide alternative sources of supply of the waters at present being received from India. The Indus-Basin Working Party is

composed of teams of India, Pakistan and World Bank engineers. The Party surveyed existing and proposed river projects in both India and Pakistan last year and met in Washington some months ago to draw up its final report. The object of the World Bank in taking up a mediatory role was to ensure a fair division of the water resources of the Indus-Basin between the two countries.

India has always maintained that if the Indus waters were properly utilised they could more than meet the irrigator requirements of India and Pakistan in the foreseeable future. At present only about 15 to 20 per cent. of the waters are utilised.

Mr. Nehru further announced that India would be diverting part of the Sutlej waters into the Bhakra canals for trial purposes next month. He reiterated the fact that Pakistan had recently completed the construction of alternative canals that could make West Punjab independent of canal supplies from India.

The Praja-Socialist leader, Shri Ashok Mehta, and the scheduled caste leader, Dr. Ambedkar, who were defeated in the last general elections to the House of the People in Bombay constituency, were again contesting together against Congress candidates in Bhardara double-member constituency in Madhya Pradesh. Shri Ashok Mehta defeated his Congress rival, Shri Poonamchand Ronka, by about 25,000 votes. But Dr. Ambedkar was defeated by the scheduled caste Congress candidate, Shri Borkar.

Shree Ashok Mehta and Shri Borkar took their seat in the House of the People. Shri Ashok Mehta's election was welcomed even by the Congressmen.

Cuticura
ANTISEPTIC OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

SEEDAT BROS.

LIFE INSURANCE CONSULTANTS PRINCIPAL INDIAN REPRESENTATIVES OF
THE PROVIDENT ASSURANCE CORPORATION OF AFRICA LIMITED.

HEAD OFFICE: 65 PRESIDENT STREET, JOHANNESBURG.

We have pleasure in informing our clients and friends that we are
appointed the Chief Indian Representatives of the Provident
Assurance Corporation of Africa Limited.

The Corporation Transacts All Classes Of Insurance Including
LIFE, FIRE, MARINE, MOTOR CAR, BURGLARY, ETC.

- (1) Life Policies are world wide and free from Restriction as to travel, residence and occupation.
- (2) Life and Endowment Rates are Standard without any Asiatic Loading.
- (3) To protect your Estate at Death, be wise and buy an Estate Duties Protection Policy at Lowest Cost.

Office: 4, Hoosen's Building, 116 Queen Street, Durban.

Telephone: Office 21773, Residence 22679.

FOR . . .
RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT . . .

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006
P.O. BOX 2782

TELEGRAPHIC ADDRESS
"QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India
or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident,
Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax,
Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate,
Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

MARRIAGE BILL

PRIME MINISTER'S OBSERVATIONS

SPEAKING on May 21—last day of the present session—in the debate in Lok Sabha House (House of the People) on the Special Marriage Bill, Prime Minister Mr. Nehru said the Bill was only a permissive measure—a half-way house to other measures which might follow.

The Lok Sabha, which adjourned *sine die* on May 21 after discussing the Special Marriage Bill for more than four hours, will continue the debate for one more day in the next session before the Bill is taken up for consideration clause by clause.

The Leader of the House, Mr. Nehru, said this extension should not be allowed to come in the way of rapid consideration of the measure in the next season. A measure of this kind had been before Parliament for a long time in some form or other; and repeated delays in passing it had made some of them rather impatient. But, he agreed, in view of the importance of the proposed legislation, that it would not be desirable to leave the feeling that it was being rushed through.

Procedural Amendments

The Prime Minister indicated that it would be desirable to make some amendments in the Bill as passed by the Council of States. These amendments would be only in regard to procedure or other things, but not to any big principle.

Hindu society, Mr. Nehru observed, has survived because of its capacity to adapt itself. It lost that capacity owing to various factors, and the coming of the British to India suppressed that dynamic element in Hindu society and made it unchangeable except by legislation.

Previously, customs gradually changed and Hindu law also changed according to those customs. Besides, the Prime Minister pointed, the country was undergoing a process of economic change after passing through a process of political revolution. As life was an integrated whole, any change in the political and economic context inevitably meant change in the social context also. If they did not change society because of indifference or conflict, it would be compelled to change itself.

Untouchability

In this context Mr. Nehru referred to the problem of untouchability and said that long ago India had decided to do away with it. Apart from other

considerations, this important social change had become essential even from the point of view of survival of Hindu society. This argument, Mr. Nehru remarked, should apply equally to the present Bill and other social problems of India.

Embassy In Moscow

IN reply to a question in the Council of States recently regarding the the nature of restrictions imposed by the Government of the Union of Soviet Socialist Republics on the personnel of the Indian Embassy in Moscow before and after June 30, 1953, Prime Minister Mr. Nehru said:

"The restrictions in question relate to travel in the Union of Soviet Socialist Republics and are imposed on all foreigners there. Before June 22, 1953, travel was forbidden beyond an area of 25 miles radius of Moscow without special permission. Travel was further prohibited to certain specified localities within this area. On June 22, 1953, there was a relaxation of the restrictions, and large areas of the Union of Soviet Socialist Republics became open to foreigners. A number of restrictions, however, continue."

Asked whether similar restrictions were placed on the personnel of the Embassy of the Union of Soviet Socialist Republics in India by the Government of India, the Prime Minister added:

"No restrictions have been placed on the movement of the personnel of the Embassy of the Union of Soviet Socialist Republics in India, as the Government of India do not consider it necessary or desirable to do so."

Tourist Art Exhibition

India won a gold medal at the International Tourists Art Exhibition at Cairo on May 15. Twenty countries participated in the exhibition, which had been organised for a fortnight by the Egyptian Tourist Department and inaugurated by Major Salah Salem, Minister for National Guidance.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 8s.

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix.

Natal.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—C. Rajagopalaachari 6 0

VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA

—C. Rajagopalaachari 5 6

BHAGAVAD GITA—Abridged and explained

by C. Rajagopalaachari 4 0

INTERNATIONAL SHORT STORIES

—The best from 23 countries 17 6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji 1 6

Diet and Diet Reform—Gandhiji 5 0

Cleanings—Mira 1 6

Selections from Gandhi—N. Bose 10 0

Public Finance and Our Poverty Gandhiji 3 0

Hindu Dharma—Gandhiji 3 0

Bhoodan Yajnan 2 0

Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. I)—N. D. Parekh 15 0

The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai 12 0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

HIND SWARAJ OR INDIAN HOME RULE

By Gandhiji

Gandhiji says regarding it:

"It (the book) teaches the gospel of love in place of that of hate.....It pits soul force against brute force. It has gone through several editions and I commend it to those who would care to read it." Written in 1908 it contains in essence Gandhiji's later teachings on various topics.

New Revised Edition with an introductory essay by Mahadev Desai

Price: 1s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard B. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with.....The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals."

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

**Special attention is paid
to indent orders**

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN".

Phone 29368

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

**Extensive range always carried in
the following:**

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

**Where Quality and Service
are Paramount.**

Luanshya,

Northern Rhodesia.

SHINGADIA BROTHERS

WHOLESALE AND RETAIL MERCHANTS

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Curios Etc. Etc.

P.O. Box III. UMTALI, S. Rhodesia.

Tel: "Prem silk" or "Shingadia." Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn I.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,
Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod."

BOMBAY, INDIA.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

P.O. Box 2197

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.

Johannesburg, P.O. Box 3480.

Capetown, P.O. Box 824.

ATTRACTIVE SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bembergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
£4-10-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
£3/15/0 each

Benares and Tinsel Jari Borders
Big Range In Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair.

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA.)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS
OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
" 63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક પર મુ—અંક ૨૩
તા. ૧૧ જુન, ૧૯૫૪.
પુસ્તક નકલ પેની ૬.
દર શુક્રવારે બહાર પડે છે.

સાચું સુખ શામાં છે?

(પુ. શ્રી. કેદારનાથજી વિવેક અને સાધનામાંથી)

આપણે ઈશ્વરના અસ્તિત્વ વિશે સભાન બનીએ છીએ તે, તેનું ચૈતન્ય આપણામાં આવિર્ભૂત થવાને કારણે જ. એ સભાનતા માંથી જે કોઈ કલિત થતું આપણે અનુભવીએ છીએ તેનાથી તેમજ એ રીતે આપણને મળતા માર્ગ દર્શનથી, આપણે સંપુર્ણ તૃપ્તિ પામીએ છીએ.

રાજર્ષિ દોલસદોય.

—૦—

મને તારી જરૂર છે, માત્ર તારી જરૂર છે. એ જપ મારા હૃદયને નિરંતર કરવા દે. જે ઇચ્છાઓ મને દિવસ અને રાત વ્યગ્ર કરે છે, તે ગંધી જોડી અને પોલી છે.

સ્વીન્દ્રનાથ ટાગોર.

—૦—

આપણે આપણી શક્તિ સુજળ કામ આપવા ઈશ્વરને પ્રાર્થના ન કરવી, પણ કામ સુજળ શક્તિ આપવા પ્રાર્થના કરવી જોઈએ.

હલન કેલર.

આ પૃષ્ઠી ઉન્નતિની આડે આવનારી અનેક ભ્રાંતિઓ પૈકી એક મહાન ભ્રાંતિ એ છે કે, કેવળ બાહ્ય વિષયો વડે આપણે સુખી થઈશું એમ માણસને લાગે છે. તેને એટલું સમજતું નથી કે, પોતાની સાથે જેનો ચોવીસે કલાક અખંડ સંબંધ છે તે શરીર અને મન સાબળ ન હોય તો બાહ્ય વસ્તુના સંયોગથી તે સુખી થઈ શકશે નહિ. નિરોગી, મજબુત, ખડતલ ને ગંધી રીતે કાર્યક્ષમ શરીર અને પવિત્ર, સ્થિર, સ્વાધીન આદિ સદ્ગુણોથી યુક્ત મન નાં જેવાં સુખનાં બીજાં સાધનો નથી, આ ગમે સાધનો જેની પાસે સારાં હોય તે વિદ્વાન અને ધનવાન હોય તો પોતાની વિદ્યાનો ને ધનનો યોગ્ય ઉપયોગ કરીને પોતાની સાથે બીજાઓની ઉન્નતિ પણ તે કરી શકશે. પણ એ બેને અભાવે માણસ પોતાનું જ કલ્યાણ કરી શકતો નથી, તો પછી બીજાઓના કલ્યાણની તો વાત જ શી? સાંકે શરીર અને સાંકે મન, ગાંનેની વ્યક્તિના અને સમાજના હિતની દ્રષ્ટિથી અત્યંત આવશ્યકતા હોવા છતાં આપણે અને આપણો સમાજ એ બાબતમાં કેટલા ઉદાસીન છીએ તે દરેકે પોતા પરથી અને આનુભાવના સમાજ પરથી સમજી લેવું ઘટે. આપણે આપણા સમાજનાં ઘરોની તપાસ કરીએ તો તેમાં રહેનાર ના ગભ પ્રમાણે કીંમતી વસ્ત્રો અને કબાટો, ખુરશીઓ, પલંગ, ગાદીતકિયા, બાળકોનાં રમકડાં એટલુંજ નહિ પણ કીંમતી દાગીના, હીરામોતી, ઝવેરાત તેમજ ગાયન વાદનનાં અને મનોરંજનનાં સાધનો પણ મળી આવશે. સંપત્તિની વિપુલતા હશે તે પ્રમાણમાં મોટર, ગાડી ઘોડા, વગેરે વૈભવનાં સાધનો પણ મળશે. પણ આ બધાં ઘરોમાંથી શરીર નીરોગી અને બળવાન બનાવવાનાં વ્યાયામનાં સાધનો સેંકડે કેટલા ઘરમાં મળશે? તેજ પ્રમાણે જેના વાચન થી મન પવિત્ર, સ્થિર અને સ્વાધીન રહી શકે એવાં પુસ્તકો કેટલા ઘરમાં મળશે? એ જાત ના સંસ્કારો બાળકોને આપવાની અને એવા અભ્યાસની સગવડ કેટલાં ઘરોમાં હશે? એની આપણે તપાસ કરીએ તો આ બાબતમાં ઘણી શોચનીય સ્થિતિ આપણી નજરે પડશે. આપણે આથી ઉલટું, સમાજમાં હજારે નવસો નવાણું લોકોની શ્રદ્ધા આપણે ધનથી સુખી થઈશું એવી હોય છે એમ તપાસને અંતે સમજીએ. પણ એ તેમની ભ્રાંતિ છે. કેવળ દરિદ્રતાને લીધે ભોગવવાં પડતાં દુઃખો ધનપ્રાપ્તિથી ઓછાં થાય છે; પણ ધન હોવા છતાં તે સાથે આરોગ્ય, બળ, વિવેક, સંયમ, ઉદારતા, સાવધતા અને યોગ્ય જગ્યાએ કરકસર, એ ગુણો ન હોય તો માણસ દુઃખી થાય છે એની જેમની પાસે ધન નથી હોતું તેમને બળભર હોતી નથી. ધનની મદદથી ધનવાન લોકો આરામ ને સુખના જોટા દેખાવો કરી શકે છે. અને તેમના બહારના દેખાવ અને આડંબરથી બધા લોકો છેતરાય છે. પણ તેઓ સાચે જ સુખી એટલે તૃપ્ત હોત તો રોજ જુદાં જુદાં સુખોની પાછળ શું કામ પડત? તેમનામાં બળ છે એમ કહીએ તો શક્તિ અને પરિશ્રમનાં નાનાં નાનાં કામો કરવા માટે નોકર ચાકરની તેમને કેમ જરૂર પડે છે? તે વિના તેમનું કેમ અટકી પડે છે? તેઓ નિરોગી છે એમ કહીએ તો દર મહિને દાકતર, વૈજ અને દવાને નિમિત્તે સેંકડો રૂપિયાનું ખર્ચ તેમને કેમ કરવું પડે છે? તેમનામાં સહનશક્તિ છે એમ માનીએ તો જુદી જુદી ઋતુઓમાં તેમને હવા ખાવાનાં સ્થળોએ જઈને રહેવાની કેમ જરૂર પડે છે? ધનને લીધે પડેલી ખરાબ દેવો અને વ્યસનો રોજ ને રોજ સંતોષ્યા વિના તેમને ચેન પડતું નથી. એ પરથી આપણે તેમને સુખી સમજીએ છીએ. પણ વાસ્તવિક સ્થિતિ આપણે જાણતા નથી. આખી જીંદગી સુખની પાછળ પડવા છતાં તે તેમને મળેલું હોતું નથી. તેથી તેમને તે રોજ શોધવું પડે છે. આવી જાતના જીવનમાં ન્યાય ઇંદ્રિયજન્ય સુખથી સુખી થવાનો પ્રયત્ન ચાલુ હોય છે, ત્યાં માનસિક સ્થિતિ કેવી હોઈ શકે તેનો થોડો વિચાર કરતાં જ્યાંલ આવશે. ધનની સાથે નીતિ, સદાચાર, ન્યાયબુદ્ધિ, સંયમ, ઉદારતા, ધર્મનિષ્ઠા વગેરે સદ્ગુણ હોય તો જ ધનનો સહુપયોગ થવાનો સંભવ હોય છે, તે ગુણો ન હોય તો કેવળ ધન માણસના ચિત્તમાં આશા અને તૃષ્ણા વધારતું રહીને તેને દુર્ગતિ તરફ ધસડી જાય છે. આ રીતે માણસનાં શરીર અને મનને બ્રષ્ટ કરવાનું કારણ બનનાર ધનની માણસને બેહક ઇચ્છા અને મોહ થવાં એ માનવજાતિનું દુર્વ છે. એમાંથી નીકળવા માટે આપણને વિવેક, સંયમ અને પુરુષાર્થની જરૂર છે. શરીર અને મનને આપણે મજબુત અને પવિત્ર કરી શકીએ તો આપણું ભાગ્ય આપણા હાથમાં છે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૧ જુન, ૧૯૫૪.

કેનન કોલીન્સને આવકાર

કેનના સેન્ટ પોલ્સ કથીફરના વડા પાદરી કેનન કોલીન્સ, જેઓ હાલ આપણી વચ્ચે આવેલા છે તેમને અમે હાર્દિક આવકાર આપીએ છીએ. કંઈક સુદૃઢતથી તેઓ આ દેશની સરકારની ખીન-ગોરાઓ પ્રત્યેની નીતીને નિરૂપણે ખુલ્લી રીતે સખ્ત શબ્દોમાં વખોડી રહ્યા હતા અને એ રીતે તેઓને આત્મા પીડીત લે કાની વચ્ચે હતો. અને આને ધણીજ ખુશીની વાત છે કે તેઓ ખુદ આપણી વચ્ચે આવેલા છે, જેને માટે ડરખાનના ગી.કુ. નેક શેવના આપણે આભારી છીએ, કે જેમણે તેમની આ યુક્તાકાત શક્ય કરેલી છે અને ડો. મગાનની સરકારના પણ આભારી છીએ કેમકે તેણે ઇચ્છ્યું હોત તો એ સુલાકાત અટકાવવાની તેના હાથમાં સત્તા હતી.

કેનન કોલીન્સે આપણને ખરા ખીરતી તરીકે ગ્રેમ અને મેત્રીની ઉબ્બુતા આપેલી છે કે જે આ દેશની રાજ્ય કરતી પ્રજાએ આપણને ઇન્કારેલી છે કારણ આપણી જાતી અને વર્ણના કારણે તે આપણને યુવાનો તરીકે ગણતી આવેલી છે. માનવીઓ તરીકેના આપણા યુજોથી આ દેશમાં આપણી ગણતરી થતી નથી. આ દેશના ખીન-ગોરાઓને લગતા કાયદા એટલી એ વલણ છે અને તેમાંજ દક્ષિણ આફ્રીકાના વર્ણના સવાલનું ચૂળ રહેલું છે.

કેનન કોલીન્સ અત્રે જોવા, સાંભળવા અને શીખવા આવેલા છે. તેમને ઘણું જોવાનું, ઘણું સાંભળવાનું અને ઘણું શીખવાનું મળશે. આમારી ખાત્રી છે કે સપાટીપરના ઝળકાટથી તેઓ અજાણ નહિ જ નવય. સત્ય જાણવા માટે તેમણે હંડા ઉતારવું પડશે.

કહેવામાં આવ્યું છે કે આપણી તકરાર કૌટુંબીક છે અને તેમાં પાદારની દખલગીરી સહન કરવામાં આવશે નહિ. ખીન-ગોરાઓ તરીકે આમારે સખેદ કહેવું પડશે કે આ હવે કૌટુંબીક તકરાર રહી નથી. કાંઈ મા ખાપ જે પોતાનાં બાળક પ્રત્યે ધાતકીપણું યુગ્મને તો તેને પણ કોર્ટ દરખાસમાં લઈ જઈ તે પર ધાતકી પણાને આરોપ યુદ્ધ શકાય છે. તેના થી એમ નહિ કહી શકાય કે એ આમારી કૌટુંબીક તકરાર છે અને

પાદારનાને દખલગીરી કરવાનો કશો હક નથી. એજ નીચમ અહિં પણ ધાણુ પડે છે. વળી એવી દલીલ કરવા માં આવે છે કે ખીન દેશોના કરતાં દક્ષિણ આફ્રીકામાં ખીન-ગોરાઓની સ્થિતિ વધારે સારી છે. એમ કહીને દક્ષિણ આફ્રીકાના રાજ્યકર્તાઓ આત્મસંતોષ માની બેસી શકતા નથી. પરંતુ ખરી હકીકત તો એ છે કે ખીન દેશો જ્યારે પોતાના દોષો કબુલ કરે છે અને તેને માટે પ્રાયશ્ચિત્ત અર્થે કંઈ પણ કરે છે ત્યારે દક્ષિણ આફ્રીકાના રાજ્યકર્તાઓ ખીન દેશો જે અનિષ્ટોના નિવારણના પગલાં રહી રહ્યા છે તેજ અનિષ્ટો અહણુ કરી રહ્યા છે અને પોતાનાં એ પગલાંને, બચાવ કરી રહ્યા છે. દક્ષિણ આફ્રીકાના રાજ્યકર્તાઓ ત્રીસ લાખ ગોરાઓની વસતીનોજ વિચાર કરી રહ્યા છે. એક કરોડ ખીન-ગોરાઓ જેમની જીવનની જરૂરીયાતો પણ પુરી પાડવાની છે, અને નહિ કે તેમને ઉકરડામાં ફેંકી દઈ પોતાનામાંજ સખડવા દેવાના છે, તેમનો વિચાર કરતા નથી. આજે વસ્તુ સ્થિતિ એ વર્તી રહી છે.

દક્ષિણ આફ્રીકામાં સ્થિતિ એ છે કે રાજ્યકર્તાઓમાં એકરૂઢીમીરો છે અને કહેવાતા વીનીતો છે, જેઓ નામના વીનીત છે પરંતુ સઘળું ગંદું કામ એકરૂઢીમીરોના હાથથી થાય તેમાં નાખુશ નથી. ઉદારમતવાદીઓ (લીબરલો) હમણા હમણાંજ પાદાર પડવા લાગ્યા છે. આફ્રીકાની આશા તેઓનાજ ઉપર રહેલી છે પરંતુ અમને ભય રહે છે કે તેઓ “સત્તામાં આવે તે પહેલાં ગુકસાન થઈ ગયું હશે. ખીન-ગોરાઓમાં એકરૂઢીમીરો છે—તેઓના પક્ષમાં એટલું કહેવું પડશે કે તેઓના એકરૂઢીમીરોને માટે વાજબી પણું છે, પછી વધારે પડતા વીનીતો છે કે જેઓ પોતાના રચાપિત લાગોનું રક્ષણ કરવાને પોતાની જાત વેચી દેવા તકબાર છે; અને ખીન વીનીતો છે, જેઓનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવવાને અમે દાવો કરીએ છીએ, અમે માની એ છીએ કે દક્ષિણ આફ્રીકામાં ગોરા અને ખીન-ગોરાઓએ, તેઓને ગમે યા ન ગમે છતાં, સાથે રહેવાનું નિર્માણુ યજેલું છે. જે તેઓ હથી મળાને સાથે રહેવાને ઇન્કાર કરશે તો ગેમાંથી એકને દના યજું પડશે. તેના કરતાં

એક માનવરોલો વચ્ચે માર્ગ શોધવા તો પ્રયત્ન કરવો જુ ઝોટો? એ દક્ષિણ આફ્રીકા સાથે મોટો પ્રશ્ન રહેલો છે અને ગોરા રાજ્યકર્તાઓએ પોતાનું મિત્રાભિમાન ગજવામાં યુદ્ધ દઈ આ સવાલ, જેને જે ગેપરવાઈથી પડતો યુદ્ધ દેવામાં આવશે તો ડુનીયાને આક્રમમાં નાખનારો નીવડવાનો છે, તેનો ઉકેલ લાવવામાં દેશની અંદર તેમજ પાદારથી જે કંઈ પણ ચલાક અને સહાયતા મળી શકતી હોય તે વિનાસકાંઠે લેવો જોઈએ.

કેનન કોલીન્સ જે નિરૂપણે અને

વિવિધ ખબરો

સર એડમન્ડ હીલરીને મદદ કરવા નેપાલના વડા પ્રધાનનું ફેરમાન

નેપાલના વડા પ્રધાન શ્રી. એમ. પી. ઠાકુરાજાએ સર એડમન્ડ હીલરીને મદદ કરવા અધીકારીઓને ફેરમાન કયું છે. સર હીલરીએ હીમાલય પર ચઢવામાં વીનય મેળવ્યો હતો અને હાલ તે પરવત પર ન્યુઝોનીયાની માંદગીથી પટકાઈ પડ્યા છે. હીલરી હવાઇ દળે મદદ જવા તકબારી બતાવી છે. શેરપા ટેનસીંગ અને ખીન લોકોના ધરોપર પ્રાર્થના અર્થે ઘોળા વાવટા ચઢાવવામાં આગ્યા છે. વડેમી નેપાલીઓ માને છે કે હીમાલયની દેવીએ વેર માટે આ પ્રમાણે કયું છે અને તેથી ટેનસીંગ પણ માંદા પડ્યા હતા. અગાઉ લોકો માનતા હતા કે દેવી તેમને હીમાલયપર ચઢવા સક્ષમ થયા દેશે નહીં.

દક્ષિણ આફ્રીકાનો લીબરલ પક્ષ આફ્રીકન કોંગ્રેસ સાથે કામ કરશે

કેપટાઉનમાં ભરાયેલી દક્ષિણ આફ્રીકાના લીબરલ પક્ષની પહેલી સભા વખતે ખીન દરારો ઉપરાંત, દક્ષિણ આફ્રીકાના લોકોપરના વર્ણબેદના કાયદાઓ દુર કરવા માટે તેમની નીતી સુજ્ઞ આફ્રીકન કોંગ્રેસ સાથે કામ કરશે.

શ્રી. ડલેસે કરેલા હિંદના વખાણુ

ડેમેક્રીક રાજ્યોની ઇચ્છા માટે શ્રી. ડલેસે હિંદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરુના વખાણુ કર્યો હતો. હિંદ અને યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સની પરદેશ નીતીઓમાં મતભેદ હોવા છતાં, શ્રી. ડલેસે હિંદને આર્થિક મદદ આપવા કોંગ્રેસને વીનંતી કરી હતી. ફોરિન રીલેશન્સ કમીટીમાં મોલતાં શ્રી. ડલેસે, જણાવ્યું કે “અસુક જાણવામાં હિંદની પરદેશ નીતી આપણા કરતાં જુદી છે પરંતુ હિંદનું ખ્યેવ આપણા જેવુંજ છે.”

ખીરતી ધર્મની ખરી ખાવનાથી પીડીતો ના સવાલની હિમાયન કરી રહ્યા છે તેને માટે અને તેમના ઘણાજ આભારી છીએ, એમ કહેવામાં આમારી ખાત્રી છે કે, આ દેશના સઘળા ખીન-ગોરાઓની લાગણી અમે વ્યકત કરીએ છીએ. અહિંની પરિસ્થિતિનું જ્ઞાન અને મેળવવાને જે તકલીફ ઉઠાવી તેઓ અહિં આવેલા છે તેને માટે અમે તેમની ઋણી છીએ. તેમનું કાર્ય સંપુર્ણપણે સિદ્ધ થાઓ અને પીડીત માનવીઓને તે રાહત આપનાઈ યથ પડે.

મેરીટાઇમગની કાઉન્સીલ અને હિંદીઓ

પીટરમેરીટાઇમગની ઇસ્ટ સ્ટ્રીટના હીંદી મીક્ટાદારો અને રહેવાસીઓએ એ રસ્તાની મરામત અંગે સીટી કાઉન્સીલને કરેલી અરજમાં શ્રી એફ. સલપાલે હીંદી રેટપેયર્સ વતી જણાવ્યું હતું કે આ શહેરમાં ૬૦ વર્ષથી હીંદીઓએ વસવાટ કરેલો છે તે સમઘ્ય તેઓ કર ભરતા આવ્યા છે પણ આ રસ્તો ચર્ચ અને લોંગ માર્કેટ વચ્ચે ના થોડક ભાગ સિવાય કુટપાય વિના તે જ અઘાપિ છે જે ઉપર ધ્યાન નથી દેવાતું.

‘સાહેબ’ નહિ પણ ‘લાઇ’ ખનો

રમુલાયાદ ખાતેના એક પ્રસંગે મુગ્ધ પ્રાંતના વડા પ્રધાન શ્રી મોરારજ દેસાઇએ કહ્યું હતું કે “હું તો સરકારી અફસરો અને કલેક્ટરોને વારંવાર કહું છું કે જ્યાં સુધી લોકો તમને સાહેબ કહે છે ત્યાં સુધી તમે લોકોથી અલગ છો. તમારે સાહેબ મટીને ‘લાઇ’ થવું જોઈએ. જ્યાં સુધી તમે સાહેબ કહેવાવો છો ત્યાં સુધી તમારી વલણમાં ફેરફાર યજાનો નથી. સાહેબ શબ્દજ એવો છે કે જે તમને લોકોથી જુદા પાડી દે છે. ઓટીશ સરકારના અમલમાં એ બધું ઠીક હતું આજે હવે આપણને એ પોસાય તેવું નથી.”

રંગીન ટેલીવિઝન

રેડીઓ ટેલીવીઝનના ક્ષેત્રમાં એક વધુ પ્રગતિ નોંધપાત્ર બની છે. અમેરિકા નેમજ ખીન શહેરોમાં વપરાતા ટેલિવિઝન રેડીઓમાં અજુબારે માત્ર બ્લેક એન્ડ વ્હાઇટમાં જ બધાં દ્રશ્યો જોવા મળે છે પણ ન્યુયોર્કની ટાઇપી આ ઓડકારટીંગ સીસ્ટમ એવું જાહેર કયું છે કે જેમ રંગીન દ્રશ્યો આવે છે એવી જ રીતે ટેલીવીઝનમાં પણ જુન જુદા રંગો ઉપસાવી શકાશે. આમ કરવા માટે અસુક ખાસ પ્રકારની ટ્યુબો તકબાર કરવી પડશે કે

નેનો ખર્ચ ચાલુ કરતાં ૩૦ ટકા જેટલો વધારે થશે. આ ટકુઓને જેમ જેમ ઉપાદાન વધતું જશે તેમ તેમ તેની ક્ષમતામાં ઘટાડો થવો રહેશે. અત્યારે ટેલીવીઝન, મનોરંજન અને શિક્ષણનું એક માનીતું સાધન યજ્ઞ પડ્યું છે પણ ને તેમાં રંગનો ઉમેરો થશે તો તો તેની લોકપ્રિયતા ઘણી જ વધી જશે એમ લાગે છે.

મનુષ્યનું આયુષ્ય

વિષમાં સૌથી જૂદાં દંડ્યાત મનાતા બાબા નારણસીંગનું ૧૭૬ વર્ષની વયે ૧૫ દિવસની મંદગી બાદ પડાયુંકેટ માં તા. ૫-૪-૫૪ના અવસાન થયું છે. તેઓ સાલી શક્તા દત્તા અને હાથરમાં અચળ શ્રદાળુ દત્તા એમને નવા દાંત આપ્યા દત્તા અને ઘોળી દાદીના વાળ કાળા થયેલા દત્તા. યુર દાસપુર જીલ્લાના દેરાપાપાનાનક ગામમાં એમને જન્મ થયેલો મહા રાજ રણજીતસીંગે તેમને પડાયુંકેટમાં જાગીર આપી હતી. ત્યાં જીવન પુરૂ કયું. આધુનિક કાળમાં એક સદીથી લાંબી જીવન યુગરનારાઓ નીચે સુખ્ય થઈ ગયા છે.

૧. રોબર્ટ ટેલર (૧૭૪૪-૧૮૬૮) ૧૩૪ વરસ.
૨. સી જે. ડેમકનબેર (૨૧ીડન) ૧૪૬ વરસ.
૩. વિલિયમ એડવર્ડ્સ (૧૬૨૦-૧૭૮૭) ૧૬૭ વરસ.
- (૪) હુમ્સા ઝુસો (અઝીન) ૧૭૮ વરસ.
૫. પેના શા ઝાંતન (૧૫૩૯-૧૭૨૪) ૧૮૫ વરસ.
૬. થોમસ ફેરન (ધોટન) ૨૦૭ વરસ.

આમ જતાં તખીખી વિદ્યાને તો આમજનનાની સરેરાસ આવરદા સાથે જ સંબંધ છે. જેથી આધુનિક તખીખી વિદ્યા માનવ જીવનને લાંબા વામાં ઉપયોગી નથી નીવડેલી

વનસ્પતિનો અમલદાર

વિનોબા ભાવેને એક ગામડામાં વીર્જીના ઉપાય તરીકે એક ગામડીઆએ રસ્તામાં ઉગેલો એક જરાજેટલો છોડ ઉખેડીને કહ્યું કે આના ડીપાં વીર્જીના ડંખ પર નાંખે તો પછી એ કંઈ કરી શકે નહિ. એની ખાત્રી કરાવવા કહેતાં ક્યાંકથી એક વીર્જી પકડી આવ્યો તે ડીપાં પાડ્યા પછી તો એ વીર્જી તેમના શરીર પર લકેર થી કરવા લાગ્યો પણ કરડ્યો નહિ આ છોડ ક્યો છે તે કોઈકેને પણ ખબર નથી.

હૈએ અને નીચેના રેકર્ડ

આધુનિક કાળમાં માનવીએ રેકર્ડ થી હૈએ ઉડવામાં ૮૩,૨૩૫ ફુટનો રેકર્ડ કરેલો છે જેટલે ૧૫ માઇલ કરતાં વધારે હૈએ ગયેલો છે અને

૨૦,૫૨૧ ફુટની ઉડાણનો રેકર્ડ નોંધાયેલો છે વ્યેપિંગના તેલના કુરા હમ ભગ ૪ માઇલ જેટલા ઉંડા છે. એ ના કરતાં નીચે હજી કોઈ ગયું નથી.

આપણી ટેવોનું નિર્દાન

અમદાવાદના સરસ્વતી વિદ્યાગંગાએ તેમની સંસ્થામાં બાલુના ૧૧૫૦ જેટલા વિદ્યાર્થીઓની શારીરિક, આર્થિક, સામાજિક, અને સાંસ્કારિક હાલત વિષે તાજેતરમાં માહિતી ભેગી કરી છે તેમાંથી કેટલીક ટકાવારી આ રહ્યા :

અનિયમિત સ્નાન કરનાર ૨૧ ટકા
નિયમિત આપીનાર ૪૮ ટકા; પીરસેતું જાંડનાર ૬૦ ટકા; દુધ પીના નથી

મળતું ૨૮ ટકા, ઘીડી પીનાર ૧૩ ટકા, હાથ રમવા રાખનાર ૩૦ ટકા, જુગાર રમનાર ૧૭ ટકા, ઘેર જાતે રસોઈ કરનાર ૧૬ ટકા, અપશબ્દ બોલનાર ૫૧ ટકા, જાતે પોતાનાં કપડાં ધોનાર ૪૦ ટકા, અહવાડીયે સીનેમાં જોનાર ૯ ટકા, અહવાડીયે વ્યાયામ કરનાર ૮ ટકા, નિયમિત છાતું વાચનાર ૨૭ ટકા, જીપુ નહિ વાંચનાર ૧૫ ટકા, અહવાડીયે ૪ કલાક વાંચનાર ૩૨ ટકા, ઘેર ટયુશન રાખનાર ૭ ટકા, પુસ્તકાલયનો લાભ લેનાર ૭૦ ટકા, સારા અક્ષરવાળા ૨૧ ટકા, સાયકલ જાણનારા ૬૫ ટકા, નાટકમાં ભાગ લેનાર ૨૪ ટકા.

આનંદનો આવિર્ભાવ=તિરોભાવ

“જહરી”

જેમ મરણ એ દેહના ધર્મ હોવાથી અજર-અમર આત્મા એ અંજડથી અસ્તિત્વ છે. એમ ગીતા આદિ ધર્મ શાસ્ત્રની પ્રચંડ ઘોષણા છે. તેની જ રીતે ભૂખ-તરસ એ પ્રાણુના, અને હરખ-શોક એ મનના ધર્મો હોવાથી એનાથી પણ નિમ્નત્તમ અનિચ્છિત ગણાય છે.

આ જન્મ, મરણ, જૂણ, તરસ, હરખ અને શોડાની ઉર્મિઓથી નિબળત્તા નિરજો હોવા છતાં ભૂંતિથી તેને બેળાયેલો માનવો એવું નામ અજ્ઞાન, અને એ ભૂંતિમતિને દુર કરવાની યથાર્થ કળા જાણવી એવું નામ આત્મ જ્ઞાન; તથા નિમ્નત્તમની નિર્વૃત્તતાને અનુભવવી એવું નામ આત્મસાક્ષાત્કાર. વ્યવહાર કાળે આપણને કોઈ વાંચિત પદાર્થ મળવાથી જે સુખ થાય છે તેની અંદર ત્રણ અવસ્થા સમાયેલી હોય છે. મોદ, પ્રમોદને આનંદ

દાખલા તરીકે એક તરસા માણસ ને દુરથી પાણી જોતાં પ્રાણુની વિકળતા મટી જાય છે અને સુખની આશા ઉપજે છે એવું નામ મોદ, પાણી પાણી નો લોડો હાથમાં આવતાં જે સંતોષ ઉપજે છે તેવું નામ પ્રમોદ; અને પાણી પીતાં પીતાં જે તૃપ્તિ અનુભવે છે તેવું નામ છે આનંદ. એ ત્રણેના સરવાળાને સુખના નામથી સંજોધાય છે.

સંસારનાં સઘળાં સુખોમાં આ સિદ્ધાંત સમાન રીતે જોવાયેલ રહેલો હોય છે. એ પ્રકારનું સુખ ઇન્દ્રિયો અને વિષયોના સંયોગથીજ ઉત્પન્ન થતું હોવાથી સુખાભાસ અથવા વિનાશી મનાય છે. તરસ લાગ્યા અગાવ તે અંગેનું દુઃખ કે સુખ એકે ને દતાં તરસ છીપાવવા પછી પણ એકે નથી હોતાં. અને તેવું અસ્તિત્વ મધ્યમાં જ હોય છે અને એની ભાવિ પરંપરાનો પણ સંભવ હોય છેજ,

જેથી સંસારનું સુખ ક્ષણિક અને આગમપાથી મનાય છે.

આમાં સિદ્ધાંત એ રહેલો છે કે મનની સ્થિરતામાં આત્માના આનંદના આભાસનો આભાવ થવો હોય છે, અને એ મન સ્વભાવથીજ અંચળ હોવાથી તેની અંચળતામાં આનંદા ભાસનો તિરોભાવ ધર્મ જાય છે. મનથી મનોહું એ સુખ ધીરે ધીરે જોસરતું જાય છે એનો અનુભવ સર્વને થાય છે પરદેશથી આવેલા સંબંધીના મેળાપ થી પ્રથમ દિવસે જેટલો આનંદ થાય છે તેટલો આનંદ બીજા દિવસે નથી રહેતો એ પ્રત્યક્ષ જોવાય છે. જેથી જ એ જોસરતું સુખ, યથાર્થ આનંદ નું નથી કીર્તિ આનંદાભાસનું મનાયું છે.

સ્થિર પાણીમાં પ્રતિબિંબ સ્પષ્ટ દેખાય છે તેમ, મનની-હૃદયની-ચિત્તની-બુદ્ધિની કે વૃત્તિની જે કડો તે; તેની એકાગ્રતામાં આનંદ સ્વરૂપ નિબળતમના આનંદના પ્રતિબિંબનો આભાવ થાય છે.

આ સિદ્ધાંત પરજ યોગનું મંડાણ ઉભું કાઠ્યું છે.

સંસારી મનુષ્યને એ આનંદનાં આભાવ માટે મનવાંચિત પદાર્થનો ઇન્દ્રિયો સાથે સંપર્ક કરાવવાની આવ સ્વકતા રહેલી હોય છે, તેથી ઉવહું કોઈ પણ પદાર્થની જોડાજોડીમાં પણ જે ચિત્તની એકાગ્રતા યથ શકે તો એ આનંદનો સહજ રીતે આભાવ થઈ શકે છે એ યોગનો અભાવિત સિદ્ધાંત છે.

એમાં યમનિયમથી યુક્ત થયેલા મનુષ્યને મનવાંચિત પ્રતીકની કલ્પના અંતરમાં ડ્રહ કરવાથી જ એ કાર્ય સિદ્ધ થઈ શકે છે.

એની જ રીતે શમદમથી યુક્ત ભક્ત જનને પ્રભુના નામના ઉચ્ચારણથીજ એ માર્ગ મોકળો થઈ શકે છે.

અહીં પણ મોદ, પ્રમોદ ને આનંદ તો પુર્વની રીતે જ ઉપજે છે. રામ-પુણ્યાદિપરની શ્રદ્ધેય ભાવનાથી શબ્દોના ઉચ્ચાર માત્રી મોદ ઉપજે છે, પછી મનની કલ્પનાનું શબ્દના અર્થમાં પ્રોક્ષણ થવાથી પ્રમોદ ઉપજે છે, અને છેવટે લક્ષ્યાર્થમાં વૃત્તિનું સ્થાપન થતાં આનંદની ઉપલબ્ધિ થાય છે.

આનો પદ્ધતિપુર્વક લાંબો અભ્યાસ કરવાથી સમાધિની કક્ષાએ પહોંચી શકાય છે.

વિષયજન્ય સુખ અને નિર્વિષયી સુખની પ્રાપ્તિમાં તફાવત એ છે કે પહેલાંમાં પદાર્થોની દાનરી હોય તોજ આનંદનો આભાવ થાય છે અને બીજાંમાં પદાર્થોની સમિપતા જરૂરી નથી, પણ વૃત્તિની સ્થિરતાની જ માત્ર જરૂર હોય છે. શાસ્ત્રીય પરિભાષામાં એને નિદિધ્યાસન કહે છે. બંનેમાં યોગ્યતા મેળવવાનો પરિશ્રમ અવશ્ય કરવો પડે છે, પહેલાંમાં ધનાદિ સંપત્તિની પ્રાપ્તિ માટે મહેનત કરવી પડે છે અને બીજાંમાં પદ્ધતિપત્તિની પ્રાપ્તિ માટે અભ્યાસ કરવો પડે છે.

પહેલાંમાં પ્રવૃત્ત સાથે પ્રારંભના સુખેળની વિરોધે આનંદસ્વકતા રહેલી છે, તે બીજાંમાં સત્સંમ સાથે પુરુષાર્થની અત્યંત જરૂર હોય છે. કટોપનિપદ્ધિ કથન છે કે “જે મનુષ્ય ધર્મયુક્ત બની આ આત્મતત્ત્વનું શ્રુણુ, મનન, નિદિધ્યાસન કરી સાક્ષાત્કાર કરે છે તે આનંદ સ્વરૂપ આત્માન મેળવી કૃત્કૃત્ય થાય છે.” આ આનંદો તિરોભાવ નથી થતો જેની તે શાશ્વત સુખ કહેવાય છે. એવું જ બીજું ન.મ નિબંધનું અભાવંદ.

ઈતિ ર્હં તત્સત.

૫૨ જુ ૨ જુ

—અમેરીકન સોશીયેલીસ્ટોના નેતા, મી. નોરમન થોમસે જણાવ્યું હતું કે જે કોમ્યુનિસ્ટ આપના એશીયામાં—(Non-Alignment) ના કરાર પર સંમત થાય તો તેને યુનાઇટેડ નેશન્સ માં દાખલ કરવું જોઈએ.

—૬૧ વર્ષના એક ફ્રેન્ચ, એમ. ચાર્લ્સ ડોલ્ફસ અને તેમના પુત્ર ઓડોલ્ડ પેરીસ પાસેથી બહુનમાં ૨૬,૦૦૦ ફુટની ઉંચાઈથી માસ ઝડવી શે માર્કેટી મેળવવા ઉડ્યા છે. બહુનની ટોપલી માં ટેલીસકોપ, ઓક્ટોસીઝન, રેડીયો સેટ વીગેરે લઈ ગયા છે. મી. ચાર્લ્સ આ પ્રમાણે ૩૧૬મી વાર ઉડ્યા છે. આ વખતે તેઓ બહુન મારફતે ઉડ્યા માં ઉંચે જવાનો રેકર્ડ તોડવા માંગે છે.

—૨થ.મ પાકીસ્તાનમાં કુદરતી ગેસ માટે પાઈપ લાઇન નાંખવા માટે ઇન્ડર નેશનલ ષેન્ક ફોર રીકન્સ્ટ્રક્શન એન્ડ ડેવલપમેન્ટ ૨૦ વર્ષ માટે પાકીસ્તાન ને ૫૦ લાખ પૌંડ ધીરશે.

ભારતનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રો તરફથી)

સુબ્ધ તા. ૨૨-૫-૫૪.

મુદ્રાસ રાજ્યમાં ડેળવણીની નવી પદ્ધતિ દાખલ કરવામાં આવી હતી હાલની થ્રીટીસ પદ્ધતિ કારકુનો પેદા કરવા માટે સારી છે, પણ આઝાદ ભારત માટે સારા નાગરીકો પેદા કરવાને તથા અન્ય માર્ગે (નોકરી સિવાય) રોજ ડેળવવા માટે યોગ્ય નથી, એમ મદ્રાસના માણ વડા પ્રધાન શ્રી. રાજગોપાચારી અને તેમના કેટલાક સાથીઓ માનતા હતા. એટલે તેમણે રાજ્યમાં પ્રાયમિક ડેળવણીની નવી પદ્ધતિ દાખલ કરી હતી. આ ડેળવણી પદ્ધતિ અનુસાર દરેક યાજકે રોજના છ કલાકને બદલે ૩ કલાકના બાણવાનું હતું અને યાજી ના ત્રણ કલાક દરમિયાન બાળકો ધણે કે અન્ય કામ હુનર શીખવાને હતા. શ્રી રાજગોપાચારી આ પદ્ધતિ દાખલ કરી ત્યારે જ કેએસવાળા અને બિન-કેએસી ઘણા સભ્યોએ આ નવી પદ્ધતિનો વિરોધ કર્યો હતો અને તેને નાબુદ કરાવવા માટે નેરદાર હુન્ડેશ ચલાવી હતી. પરંતુ શ્રી રાજગોપાચારી સત્તાચાને હતા ત્યાં સુધી તેમણે આ વિરોધને જરાય મચક આપી નહોતી. હવે તેમની જગ્યાએ મદ્રાસના વડા પ્રધાન તરીકે શ્રી. કામરાજ ન દર આવતાં આ નવી પદ્ધતિ ધારાસભા કેએસ પક્ષ સમક્ષ ચર્ચા માટે રજૂ કરવામાં આવી હતી. પહેલે તેનો અભ્યાસ કરવા અને તે અંગે ભલામણ કરવા માટે સાત સભ્યોની એક સમિતિ નિમી હતી. આ સમિતિના હેવાલ પછી મળેલી ધારાસભા કેએસ પક્ષની સભાએ આ નવી પદ્ધતિ નાબુદ કરી ફરી જુની ડેળવણી પદ્ધતિ દાખલ કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે. આમ આ નવી પદ્ધતિની કસોટી કરવા માટે પૂરતો સમય આપ્યા વિનાજ તેને ખતમ કરવામાં આવી છે. આ પદ્ધતિ સામે વિરોધનું એક મુખ્ય કારણ એ હતું કે, બાળકો જેવી ઉચ્ચ કોચ સિવાયની કોચોને તેમના હાલના હલકા મનાતા ધંધામાં ચાલુ રાખવાનો આ યોજના પાઝળનો ઉભુ છે, એમ ઘણાં લોકોનું માનવું હતું.

મદ્રાસથી ઉઠતું પંજાબ સરકારે મદ્રાસની નવી પદ્ધતિના ધોરણે યાજકોને ત્રણ કલાક શિક્ષણ અને ત્રણ કલાક હુનર શીખવવાની નવી ડેળવણી યોજના ઘડી છે. પંજાબ સરકારને કે આ યોજનાનો આવચેતિપૂર્વક અમલ કરશે. તે શરૂઆતમાં ચોક્કસ વિસ્તારોમાં આ પદ્ધતિ દાખલ કરીને તેના પરિણામોનો અભ્યાસ કર્યા પછી જ આગળ વધશે.

સંસદમાં (પાલીમેન્ટમાં) રજૂ કરવામાં આવેલા ખાસ હબ ખરડાએ સંસદની અંદર અને સંસદની બહાર ભારે વાદવિવાદ જગાવ્યો છે. ખાસ કરીને રાજપરિષદે, પરરપરની સંમતિથી છુટા છેડા લઈ શકાય અને હબ વય ૧૮થી વધારીને ૨૧ની કરતાં સુધારા પસાર કરતાં વાદવિવાદ વધુ ઉચ્ચ ગયો હતો. ઘણાં લોકોનું એમ માનવું છે કે, જે પતિ-પતિને બંનેને એક બીજાની રજાથી આટલી સહેલાઈથી છુટા છેડા લેવા દેવામાં આવે તો ભારતમાં છુટા છેડાનું પ્રમાણ વધી પડશે. રાજપરિષદના આ પગલાંથી મોકસબાના એક સભ્ય અને હોદ્દા મહાસબાના પ્રમુખ શ્રી એન. સી. ચેટરજીએ ઉચ્ચારણ કરીને હોદ્દા મહાસબાના હેદાયાદ ખાતે મળેલા અધિવેશનમાં એવી ટીકા કરી હતી કે, રાજપરિષદના સભ્યો, જેમણે સુરખીઓ તરીકે વર્તવું જોઈએ તેઓ યાજકોની ટોળીની જેમ વર્તે છે. શ્રી ચેટરજીની આ ટીકાએ ફરી રાજપરિષદ અને લોકસભા વચ્ચે અયગમણ ઉભી કરી હતી. રાજપરિષદમાં શ્રી ચેટરજી સામે રાજ પરિષદનું અપમાન કરવા માટે પમલાં લેવાની માગણી થતાં રાજપરિષદના મંત્રીએ શ્રી ચેટરજી પાસે યુક્તિસો માગતી નોટીસ મોકલી હતી. એટલે શ્રી ચેટરજીએ આ પ્રશ્ન લોકસભામાં ઉભો કર્યો હતો અને રાજપરિષદને લોકસભાના સભ્ય સામે આવી નોટીસ કાઢવાનો અધિકાર નથી, એવો સુદો ઉભો કર્યો હતો. બંને શુદ્ધોમાં ગરમાગરમ બાપણો થયાં હતાં. આખરે આ પ્રશ્ન અંગે તથા ભવિષ્યમાં આવા બનાવો બને તો તે અંગે શું કરવું તેની વિચારણા કરવા માટે બંને શુદ્ધોની એક સંયુક્ત સમિતિ નિમવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો.

હબ ખરડામાં રાજપરિષદે કરેલા સુધારા પર વિચારણા કરવા માટે કેએસ પાલીમેન્ટરી પક્ષની ખાસ બેઠક મળી હતી. બેઠકને સામાન્ય અભિપ્રાય ખરડામાં થયેલા કેટલાક અત્યંત પ્રગતિવાદી સુધારાઓમાં ફેરફાર કરવાનો હતો. આમ છતાં દરેક કેએસી સભ્યને પોતાને ફાવે તે પ્રમાણે આ હુદાઓ પર મત આપવા દેવાની છુટ આપવામાં આવી હતી. હબ ખરડાના સામાન્ય સિદ્ધાંતોની લોકસભાની વર્તમાન બેઠકમાં ચર્ચા થશે અને તેને લોકસભા કબજાવાર તો આવતી બેઠકમાં જ હાથ ધરશે. કેએસી સભ્યોનો મત એવો લાગતો હતો કે,

પરરપરની સંમતિથી છુટા છેડા આપવાની જોગવાઈમાં એક એવી શરત મુકવી જોઈએ કે, છુટા છેડાની અરજી કર્યા પછીથી યારાખર એક વરસે છુટાછેડાને મંજૂરી આપવી જોઈએ. આવી જોગવાઈથી પતિ કે પતિને એક બીજાને જબાણુ કરીને છુટાછેડા આપવાની ફરજ નહિ પડી શકે, એમ કેટલાક સભ્યોનું માનવું છે.

હબની વય સંબંધમાં સભ્યોનું એવું માનવું હતું કે, હબની વય તો અસલ ખરડામાં પ્રવરસમિતિએ રાખ્યા પ્રમાણે ૧૮ વર્ષનીજ રાખવી પણ સાથોસાથ ૧૮થી ૨૧ વર્ષ વચ્ચેના યુવક-યુવતિઓના હબ માટે મા-આપ કે વાલીની મંજૂરી ડેળવવાનું જરૂરી બનાવવું ૨૧ વર્ષ થઈ જાય પછી હબ માટે કોઈની મંજૂરીની જરૂર ન રહે.

* * *
૨૨૦ અફસરો સહિત ઇસ હબર નેશનલ કેટેગોરીના વિદ્યાર્થી-સીનિકો આણુ ઉનાળામાં દેશના વિવિધ ભાગોમાં સમાજ સેવાના કાર્યમાં લાગી જશે. નેશનલ કેટેગોરી કેટેગોરી (લક્કરી તાલીમ લેતા વિદ્યાર્થીઓની) સમાજ સેવા માટેની ઊવણી ઇતિહાસમાં પહેલીજ વખત ગયા વર્ષે નાંખવામાં આવી હતી. આ ઊવણીઓમાં ૭૧૮૦ કેટેગોરી અને ૨૦૦ અફસરોએ ભાગ લીધો હતો. તેમણે રસ્તાઓ બાંધવા, તળાવો અને નહેરો ખોદવા. નહેરોમાં બરાબ ગ્રેડો કચરો સાફ કરવો અને ઓછી કિંમતવાળા મકાનો બાંધવાનું કાર્ય કર્યું હતું. તેમણે કુદલે આઠ લાખ માણસો એક કલાક માં કાન કરે તેટલું (૮ લાખ મેન-અવર્સ) કાર્ય કર્યું હતું. સાથોસાથ તેમણે ગ્રામજનોને બાણવાનું, તેમને દાકતરી સહાય કરવાને તથા પૂરમાં રાહત આપવાનું કાર્ય કર્યું હતું. તેમની કામગીરીથી પ્રબળ થયેલા ભૌતિક લાભ ઉપરાંત તેમણે ગ્રામજનો માટે સ્વાસ્થ્યનું ઉમદા ઉદાહરણ પૂરું પાડ્યું હતું.

કેટેગોરી ગયા ઉનાળામાં નાંખાયેલી ઊવણીને મળેલી સફળતાને જોઈને, આ ઉનાળા માટે વધુ મહત્વાકાંક્ષી કાર્યક્રમ ઘડી કાઢવામાં આવ્યો હતો. દેશ ભરમાં કુદલે ૧૮ ઊવણીઓ સ્થાપવામાં આવશે. પહેલીજ વખત સ્ત્રી-કેટેગોરી પણ આ ઊવણીઓમાં ભાગ લેશે. ૩ લેડી ઓફીસરો ૫૦ સ્ત્રી-કેટેગોરી ઊવણીઓમાં સમાજ સેવાનું કાર્ય કરશે. આમાં સૌથી મોટી ઊવણી બિંદારમાં સ્થપાશે અને ત્યાં ૨૫૦૦ કેટેગોરી અને ૫૦ અફસરો ૯ માઇલ લાંબા રસ્તા બાંધવાનું, એક શાળાનું મકાન અને નહેરોની બંધ બાંધવાનું કાર્ય કરશે. આવા દરેક નહેર કાર્યમાં સાધન-સામગ્રી અને હુનરી દોરવણી સરકાર તરફથી પૂરાં પાડવામાં આવે છે.

ઉપરાંત સેકેડોની સંખ્યામાં વિવાદ આ દેશમાં વિવિધ રજાઓએ ચાલતી વિકાસ યોજનાઓમાં વેકેશનની રજાઓ દરમિયાન મફત સેવાઓ આપે છે.

* * *
ફ્રેંચ હોદ્દાની મુકિત ફોર્સે બમબમ ૬૦ ગામોને મુકત કરાવ્યા છે. આ ૬૦ ગામોના વહીવટ અને બીજા પ્રયોગી વિચારણા કરવા માટે આ ગામોના પ્રતિનિધિઓની એક પરિષદ ફ્રેંચ હોદ્દા-સમાજવાદી પક્ષના ઉપક્રમે મળી હતી. પરિષદે આ ગામોના વહીવટ માટે ૧૯ માણસોની એક સમિતિ નિમી હતી. આ સમિતિને કાયદો અને વ્યવસ્થા ડેળવવાની તથા કરવો ઉરધાવવાની તથા ફ્રેંચોના આક્રમણ સામે યગલાં લેવાની સત્તા આપવામાં આવી હતી. ફ્રેંચ હોદ્દા સમાજવાદી પક્ષે પોતાને વિખેરી નાંખવાનો અને “ફ્રેંચ હોદ્દા મુકિત ફોર્સે” નામનો નવો પક્ષ રચવાનો નિર્ણય કર્યો હતો. આ નવો પક્ષ હોદ્દાની ફોર્સેસના બંધારણને અપનાવશે અને સમગ્ર ફ્રેંચ હોદ્દા આઝાદ ન થઈ જાય ત્યાં સુધી કાર્ય કરશે. એ પછી તે હોદ્દા ફોર્સેસ સાથે જોડાઈ જશે.

* * *
ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચે નહેરોના ઝગડા અંગે વિશ્વભેદે આપેલા ચુકાદાનો સ્વીકાર કરવાનો ભારત સરકારે નિર્ણય કર્યો છે. વિશ્વભેદે “ઇન્ડસ મેસીન વર્કીંગ પાર્ટી” સાથે બે વર્ષ સુધી આ પ્રશ્નનો અભ્યાસ અને વાટાઘાટો કર્યા પછી આ ચુકાદો આપેલો છે. આ ચુકાદાની વિગતો સત્તાવાર રીતે જાહેર કરવામાં આવી નથી. પણ અત્રે બહાર પડેલા બિનસત્તાવાર હેવાલો જે પોટા હેવાલનું સરકારે જણાવ્યું નથી. તે પ્રમાણે ભારતને રાવી અને સતલજ નદીના પાણીનો સુવાંચ ઉપયોગ કરવાની છુટ મળે છે. એટલે કે ભારત અત્યારે પાકીસ્તાનને જે પાણી આપે છે, તે હવે બિંદુકુલ આપવાની જરૂર ન રહે. પણ પદલામાં પાકીસ્તાનમાં નવી નહેરો ખોદવા માટે ભારતે પાકીસ્તાનને રૂ. ૪૦થી ૬૦ કરોડ સુધી આપવા પડે તેમ છે. આ પ્રશ્નની તપાસ કરનાર વર્કીંગ પાર્ટીમાં ભારત અને પાકીસ્તાનના ઇન્જનેરો અને વિશ્વ બેંકના નિષ્ણતો હતા.

શ્રી. નેહરુએ લોકસભામાં જાહેર કર્યું હતું કે, ભારત સરકાર આવતે મહિને સતલજ નદીનાં પાણીનો અમુક ભાગ (જેમાંથી પાકીસ્તાનની નહેરોમાં પાણી જાય છે) પ્રાયોગિક રીતે બાખરા નહેરમાં વાળશે. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, પાકીસ્તાનની નહેરોને ભારતની નહેરોમાંથી પાણી ડેળવવાની જરૂર નહિ રહે.

પં. નેહરૂની આ જાહેરાત છતાં, સત્વજના પાણી બાખરા નહેરૂમાં વળતા સામે પાટીરતાન ઉદ્ધાપોદ કરશે, એમ જણાય છે.

* * *

લોકસભાની છેલ્લી સામાન્ય ચુટણી માં મુંબઈમાંથી સાથે ઉભા રહેલા અને હારી ગયેલા પ્રજા સમાજવાદી નેતા શ્રી અશોક મહેતા અને હરીજન નેતા ડૉ. આંબેડકર ફરી મધ્ય ભારત ની બે બેઠકોવાળા વિભાગમાંથી લોક-સભાની પેટા ચુટણીમાં સાથે ઉભા રહ્યા હતા. ચુટણીનું પરિણામ બહાર પડતાં શ્રી અશોક મહેતા ૨૫૦૦૦ મતની બહુમતિથી ચુટાઈ આવેલા જાહેર થયા હતા, જ્યારે ડૉ. આંબેડકર હારી ગયા હતા અને તેમની સામે ઉબેલા કેબ્રેસી ઉમેદવા; શ્રી બોરકર ચુટાઈ આવ્યા હતા.

હાઈકોર્ટના બેઠકે તેમ જ નાઈકોર્ટના બેઠકે સામે પોતાનો પ્રાણાંત નિશ્ચય જાહેર કરીને ઝુકાની દે તે બુદ્ધીથી નાસેલી દુનિયાને સંહારક શસ્ત્રોથી જરૂર ઉગારી શકે. આવાં પુણ્ય કાર્યમાં મહાસતી સીતા અને સતી તોરલ જેવાં વ્યક્તિગત ઉદાહરણો પણ વર્તમાન ભારતીય લોકોને સાઈ પ્રેરણા સીચે તેવાં છે.

ઈશ્વરનું દર્શન

એકવાર એક સાધુ પુરૂષ પાસે એક માણસ આવીને કહેવા લાગ્યો : મહારાજ, આપ મહાત્મા છો. તેથી કૃપા કરીને આપ મને ઈશ્વરનું દર્શન કરાવે; ઈશ્વર ક્યાં છે ?"

સાધુ પુરૂષે એક કાગળની ચપ્પરખી પર લખાને પેલા માણસ સામે તે

ધરીને પૂછ્યું "બોલો, આ ચપ્પરખી માં શું લખ્યું છે ?"

પેલા માણસ બોલ્યો "ઈશ્વર." પછી સાધુ પુરૂષે પૂછ્યું "તમને સૌથી વધારી ચીજ કય છે ?"

માણસ બોલ્યો : "મને વધારામાં વધારી ચીજ જર, જગીન અને ખૌરી છોકરાં છે."

સાધુ પુરૂષ કહે : "હીક, તમારી પાસે હાલ કીમતી એવી કય ચીજ છે ?"

પેલા માણસે ખીસામાં હાથ નાંખી સોનાનો કકડો કાઢી તે બતાવીને કહ્યું "મહારાજ, હાલ તો મારી પાસે આ કીમતી સોનાનો કકડો છે."

સાધુ પુરૂષે તે હાથમાં લઈ પેલા કાગળપર મૂકીને પૂછ્યું 'બોલો, હવે તમને અહીં શું દેખાય છે ?"

માણસ બોલ્યો "બીજું શું? સોનું જ દેખાય છે ?"

સાધુ પુરૂષ કહે "બાપ, જેમ આ કાગળપર પહેલાં કશું ન હતું ત્યારે ઈશ્વરનું નામ તમે વાંગી શકતા હતા. પરંતુ તેના ઉપર આ તમને કીમતી લાગતી ચીજ મૂકી, એટલે ઈશ્વરનું નામ તેની નીચે દેખાઈ ગયું !"

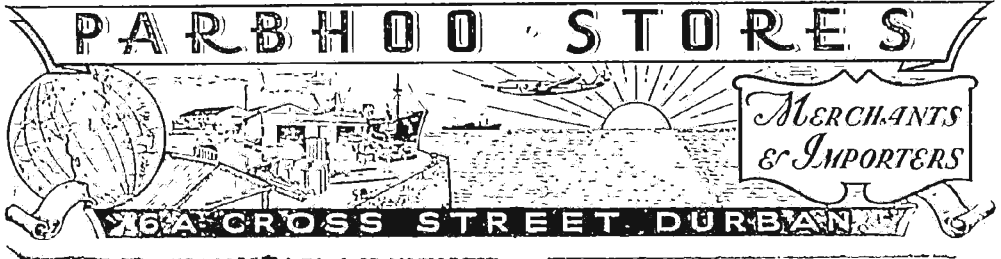
એ જ રીતે ન્યાં સુધી તમારા આત્મા પર આ જગતની ક્ષણભંગી વસ્તુવસ્તુઓની પ્રીતિનો કાટ ચડી ગયો છે, ત્યાં સુધી તમને તમારામાં વસેલા ઈશ્વરનું દર્શન ક્યાંથી થાય? જેમ પિતળ જેવી કોષ ધાતુની વસ્તુ નકાચી પડી રહે તે તેના પર કાટ ચડી જવાથી તે મુળ વસ્તુ દેખાતી નથી. તેમ આપણા હૃદયપર કાટ ચડી જવાથી ઈશ્વરનું દર્શન કરવા માટે મનને નિર્મળ કરવું જોઈએ, સ્વચ્છ રાખવું જોઈએ !

સુકુલભાઈ "બીજી"માંથી.

સ્ત્રી શક્તિનો પ્રભાવ ('સંતબાલ' વિશ્વવાત્સલ્યમાંથી)

પ્ર. જેસક આવડો મોટો અને બહુબલા ને શૂ કરી પી જનારો બહારવટિયો; સતી તોરલ આમળ ખરીબડી ગાય જેવો શાથી કષ્ટ ગયો દશે? આમાં પૂર્વજન્મનો કોષ સંબંધ કામ કરી ગયો દશે કે 'કાબે અર્ધનને કુટ્યો' તેમ સમયાધીન સંયોગ સંસ્કારથી આમ બની ગયું દશે ?

ઉ. જેસક તોરલનાં સમાધિ સ્મારકો મેં જોયાં છે. જેસકતોરલના કિસ્સામાં નવાઈ પામવા જેવું નથી. જેસકના પ્રભાવનું મૂળ પશુબળ હતું. પશુબળ ચાહે તેટલું પ્રભાવશાળી લાગે, પણ એ પ્રભાવ સાચા દૈવી પ્રભાવ આગળ ઝાંખો પડે જ છે, 'હજારો સૂર્યચંદ્રના તેજ કરતાં આત્મસૂર્યનું તેજ અનંત-ગણું વધારે છે.' એ ગીતા વાક્ય તોરલે સાચું પાડ્યું છે. ઓઝોમાં પણ આત્મા છે જ અને તે આત્મા અપારશક્તિવાળો હોઈ શકે છે. રામાયણમાં જેમ સીતાની સામે રાવણુ આંખ પણ ઉચી ન કરી શક્યો, આંગળી પણ અડાડી ન શક્યો તેમ તોરલનું સ્ત્રીત્વ જોઈને જેસક અંબઈ ચુક્યો. જાંદગી ભરનાં પાપોનો એણે તે જ ક્ષણે એકરાર કર્યો અને પરમ પાવનપણું પામી શક્યો. આમ પૂર્વજન્મના ઋણનુષંગને ક્ર સંયો-માધીન સંસ્કારને માનવાની અમત્ય નથી. સારિત્ક બળ આગળ રાજસિક બળ તેમ જ તામસિક બળ નમે જ છે. માત્ર શ્રદ્ધાથી નહીં, તકથી પણ આ વાત એટલી જ સાચી છે. તેપો અને બંદુકાથી ભારતની નિ:શસ્ત્ર પ્રજાએ મચક ન આપી તેા ઉવટે તેપો અને બંદુકા હારી ગઈ. તે જ રીતે જે ભારતીય પ્રજા અણબોઅ,

ફોન: ૬૩૦૦૪

ચિંતા? શાની-રસોડાની?!

કન્ડ્રીમાં વસતા ભાઈઓ, તમારા રસોડાની ચિંતા નિશ્ચિંતપણે હમારા ઉપર છોડી દો. હમારા ઉપર ચોરકર મોકલવાથી નીચે સુજબની હમારી સર્વીસનો લાભ અવશ્ય મેળવી શકશો :

- (૧) સ્વચ્છ અને ખાત્રીભર્યો માલ મળશે
- (૨) કિંદ્રાયત ભાવ ચાર્જ કર 1માં આવશે
- (૩) માલ, ઓર્ડર કરતાંની સાથે, વિઘ્ન-ઝડપે મળશે.

જાહેરાતનો ભરોસો

હમારી જાહેરાતની ખાત્રી કરવી હોય તેા શકત એકજ દ્રાયલ ચોરકર આપનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવાને ફનીલુત થશે-હમારી, ફ્રી-ઓફ-ચાર્જ, પ્રાઇસ લીસ્ટ માટે ઉપરોક્ત શિરનામે લખો.

ગાંધીવડું, કઠોળ, કરીયાણું, ઘર-ગથ્થુ દવાઓ, પુળ-હવનની સમાગ્રી તથા લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો

વિશેષતા :- કન્ડ્રીના ઓર્ડરો ઉપર "કાળજીભરી દેખરેખ" એ હમારી વિશેષતા છે.

ટાલની તવારીખ

પરચુરણ

બીજાંમાંથી

લોકોના માથા પર ટાલ શા માટે પડતી હશે? માનવ જાતનો આ મોટામાં મોટો ભેદ છે. યુગો વીત્યા છતાં એનો ઉદ્ધેશ, અણુકેન્દ્રો જ રહ્યો છે.

બેદરકારી, ખરાબ તબિયત, સ્વચ્છતા પાળું, આ બધામાંથી એક પણ ટાલ પડવા માટે જવાબદાર હોવાનો સંભવ નથી.

એક કાળ એવો હતો કે લોકો ફેશનને ખાતર 'વીમ' પહેરતા: સત્તર મી-અકારમી સદીમાં 'વીગ'નો નાદ ખુબ જ ચાલેલો.

પણ આજના આ યુગમાં ટાલ સંતાડવા માટે ખોટા-વાળ 'ઉગાડવા' ની જરૂર છે ખરી?

હેલોડ એલીસ જેવા કામશાસ્ત્રના નિષ્ણુતો તે ત્યાં સુધી અભિપ્રાય આપ્યો છે કે ટાલ પડવાને કારણે વ્યક્તિનું જાતીય આકર્ષણ કંઈ ઓછું થતું નથી!

અને આના સમર્થનમાં ઘણા દ્રષ્ટાંત આપી શકાય તેમ છે. નીરોથી માંડીને જુલિયસ સીઝર સુધીના માંધાતા ઝોનાં નામ આપણી પાસે મોજુદ છે.

કદાચ શક્તિયા માણસને તેની આસ પાસના લોકો કરતાં વાળનો અભાવ વધુમાં વધુ સાલતો હોય છે; એટલે ટાલ કુ:ખ દાયક થઈ પડે છે. એક હજારે તે ત્યાં સુધી કહ્યું હતું કે, ટાલ પર ખરેખરા વાળ ઉગાડી આપનાર કાઈ મળી આવે તો એ એના ક્રૌંક-એક ધરાઈ પાસેથી પંદર સો પંદરસો રૂપિયા મેળવી આપે!

ટાલ પર વાળ ઉગાડવાનો આગ્રહ પુરૂગો કરતાં સ્ત્રીઓ વધુ પ્રમાણમાં રાખે છે.

આ બધા પછી ટાલના નિષ્ણુતોએ શું કહેવાનું છે? ટાલ વારસાગત છે? ના, એ સાવ સાચું નથી. જો કે ટાલ વિશે એવી માન્યત. ચાલી આવે છે ખરી. માતાના વાળ સુંદર હોય તો પુત્રને વારસામાં પણ એવાં વાળ મળે છે. 'મા તેવો દીકરો' એ કહેવત, આમાં, ઘણી વાર લાગુ પડે છે, પણ એથી, એ સુંદર વાળ ધરાવનાર માણસના માથા પર એ વાળ રહે જ છે એવું નથી.

ત્યારે શું આરોગ્ય અને ટાલને કંઈ લાગે વળગે છે? જે માનવીને જીવનમાં યાક ખાવાનો પણ સમય નથી મળતો, એ માનવીના માથા પરથી ડાંગે વરસે પણ વાળ ઓછા થતા જણાય છે. ખીજી તરફ ખુલ્લી હવામાં રહેતા ન દિકરા માણસોને ટાલ બહુ નડતી જણાતી નથી.

માનવ ખોપરીના નિષ્ણુતો આ વિશે શું કહે છે? એ એટલું જ કહે

છે કે, માનવીને જે વાળ કુદરતે આપ્યા છે તેની સંભાળ રાખવાની સલાહ આપવાનું કામ અમારું છે. એ છતાં ટાલિયા માણસોને વાળ આપી શકાય એવાં સંશોધનો ચાલ્યા જ કરે છે.

સાચી રીતે ટાલ પડવાની શરૂઆત તો ૧૮ થી ૨૧ વરસની ઉંમરે થાય છે. પણ એ ટાલ દેખાતી નથી. આ ટાલ એના સાચા સ્વરૂપમાં ૪૦ વરસની ઉંમરે તો ચોક્કસ દેખાય છે.

ઘણી વખત ટાલ ખાસ નજરે ચડતી નથી; એવી ટાલને સંભાળ પુરૂક કરી પણ કરી શકાય છે.

આનો કુંકામાં કુંકા ઉપાય એક જ છે. વાળને ખરાખર સાફ રાખો. સામાન્ય સુગંધી તેલો, પોમેડો કે લોશ નોથી કંઈ કાયદો થવાનો નથી. માથું ધોવા પછી વાળને એકદમ સુકવી નાંખો, પાણી વાળમાં સુકાઈ જાય એથી તુકશાન જ થાય છે.

એવું કારણ એ છે કે ઘણાં શહેરો નાં પાણીમાં સુનો અથવા કેલ્સીયમ સોલ્ટ કે કલોરાઇન હોય છે; વાળને એ તુકશાન કરે છે.

વાળ ખેંચાઈને ખરી પડે એ રીતે વાળ ઓળો નહિ. એના પર હળવે હાયક્ષર ફેરવો. તમારી ટોપી આખો વખત પહેરી રાખવાને બદલે વાળને તાંજી હવા વારંવાર મળતી રહે એમ કરો.

વાળ ખરી પાડવાનાં બીજાં કારણો ચરખી કે ગ્રોટીનનો અભાવ પણ હોય છે. કેટલીક વખત માંદગી પછી વાળ વધુ પ્રમાણમાં ખરે છે એ વખતે હેલિ બટ કે ક્રેડ-લીવર ઓઇલનો ઉપયોગ જરૂર સહાયકતો નીવડશે.

—આવતા વરસે કદાચ સીંદરથનું વરસ હોવાના કારણે હોદમાં લગ્નોનું બારે પુર આવેલું જણાય છે. માલેગાંવ તાલુકાના એક મામમાં એક જ રાતમાં ૪૫૦ લગ્નો થયાં છે.

—સુંગળના વિક્ટોરીયા ડોક પાસેના દરીયામાં ૧૯૪૪ના એપ્રિલની ૧૪મી તારીખે એક આગબોટને દારૂગોળો કુટવાથી બપુંકર ધડાકા સાથે તેમાં—હૈની પાંચ વજનદાર સોનાની લગ્ગી ઓ કુખી ગયેલી તેમાંની છેલ્લી ૨૮ રતલની લગ્ગીને પતો હમણાં લાગ્યો છે આમ ત્રણ વર્ષ પછી પણ આ ખોવાયેલું ધન પુરેપુરું હાય લાગ્યું છે.

—જપાનના વડા પ્રધાન મી. શીરેજુ યોશીડાએ હાલની ત્યાંની પરિસ્થિતિને અવલોકી લંડન તથા વોશિંગ્ટનના પ્રવાસે જવાનું મોકુફ રાખ્યું છે અને પ્રધાનપદેથી ધરાગત નહિ થવાની ખાતરી આપી છે.

—કેરોમાં મીસરના રાષ્ટ્રીય રક્ષણ ખાતાના પ્રધાન મેન્ડર સલાહ સાલમ ની દેખરેખ હેઠળ મે માસમાં આંતર રાષ્ટ્રીય ટુરીસ્ટ આર્ટ ઓફીશીયન બરાયેલ જેમાં ડુનિયાના વીશ દેશોએ ભાગ લીધો હતો ૧૫મી મેના રોજ એમાં હોદને સુવર્ણપદક પ્રાપ્ત થયો છે.

—સુંગળના એકવેરીયમે મધ્ય અફ્રીકાની નધલ નદીમાંની એક વિદ્યુત ઉત્પાદિક મચ્છી હમણાં પ્રાપ્ત કરી છે જેના સમગ્ર શરીરમાંથી વીજળી ઉત્પન્ન થાય છે જેથી તેને અડતાં જ ધલેકટ્ટી-સીટીને સખત આંચકા લાગે છે.

—વિશ્વખરતિ વિલાલખની સંસદે ૨૨ મી મેના દિને શ્રી. જવાહરલાલજીને ચાન્સેલર તરીકે ખીજવાર ચુંટયા છે.

—કોંગ્રેસની કાર્યવાહક સમિતિની બેઠક જુલાઇની ૧૭થી ૧૮ના અરસા

માં અજમેર ખાતે મેળવવા રચાયેલ દિલ્હીમાં નિશ્ચિત થયું છે.

—હોદી વહાણવટાંએ ૧૯૫૩ના બે દરમ્યાન ૨૫ લાખ ટનનો માલ કિન્નના વેપાર માટે અવર જવર કરી હતો.

—ભારતની શીર્ષીમ શક્તિ ૧૯૫૩એ અંતમાં ૪,૨૫,૦૦૦ ટન થઈ હતી.

—હોદમાં ૧૯૨૫માં સુંગળથી કુખ સુધીની આઠ માઇલની ધલેકટ્ટીકે પ્રથમ શરૂ થયેલી હમણાં ૨૩૬ માઇલ માં જુદે જુદે રથને ચાલે છે.

—ભારતમાં ૧૯૫૩ના વર્ષમાં ૮,૦૩,૨૬૬ રેડીયોનાં પરવાના લેવાયાં જેમાંથી ૧,૧૮,૦૦,૦૦૦ રૂપિયા આવક થયેલો.

—ભારતની જનતા રોજના સરેરાશ ૩૪૫ કાગળો સરનામાં નિવાજ પોસ્ટમાં નાંખે છે.

—હોદમાં ચોખાનું ઉત્પન્ન ૧૯૫૩એ વર્ષમાં જણુદીઠ ૭૯૦ રતલ આજુ છે ૧૯૫૨માં ૬૮૦ રતલ હતું. ૧૯૫૧ માં ૬૩૫ રતલ અને ૧૯૫૦માં ૫૯૫ રતલ હતું.

—ડો મેથ્યુએ જણાવ્યું કે કંચનજંબ પર ચટવા ગયેલી ધીટીશ ટુકડીએ સફળતા મેળવી છે. આ પરવત ૨૮,૧૫૧ ફુટ ઉંચો છે અને દુનીયામાં ત્રીજો ઉંચામાં ઉંચો પરવત છે. ટુકડીના બે માણસોને ધન થઈ છે, આ પરવત દારૂજીંમથી ૪૦ માઇલ દુર છે.

—જીનીવામાં ઇન્ટરનેશનલ લેખર ઝોર ગેનાઇઝેશનની સભા ખુલ્લી યુક્તમાં પાકીસ્તાનના ડો. એ. મલીકે દુનીયાના બીજા મેળવામકા દેશોને સંતતીનીયમના ઉપાય વાપરવા સુચવ્યું હતું.

જે અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ જુન	હોદ ૨૧.૧૦ જે	ચુસલમાન ૧૩૭૩ શાબાન રમજાન સવાલ	પારસી ૧૩૨૩ શહેરેવર માહા બહમન	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૧૧	સુદ ૧૦	૯	૧૩	૬-૪૩	૫-૦૩	નિજળા એકાદશી
રવિ	૧૨	" ૧૧	૧૦	૧૪	૬-૪૩	૫-૦૨	
રવિ	૧૩	" ૧૨	૧૧	૧૫	૬-૪૪	૫-૦૨	
સોમ	૧૪	" ૧૩	૧૨	૧૬	૬-૪૪	૫-૦૨	
મંગળ	૧૫	" ૧૪	૧૩	૧૭	૬-૪૪	૫-૦૧	
બુધ	૧૬	" ૧૫	૧૪	૧૮	૬-૪૫	૫-૦૧	
ગુરુ	૧૭	વદ ૧	૧૫	૧૯	૬-૪૫	૫-૦૧	
શુક્ર	૧૮	" ૨	૧૬	૨૦	૬-૪૬	૫-૦૦	
રવિ	૧૯	" ૩	૧૭	૨૧	૬-૪૬	૫-૦૦	
રવિ	૨૦	" ૪	૧૮	૨૨	૬-૪૭	૪-૫૯	
સોમ	૨૧	" ૫	૧૯	૨૩	૬-૪૭	૪-૫૯	
મંગળ	૨૨	" ૬	૨૦	૨૪	૬-૪૬	૪-૫૦	
બુધ	૨૩	" ૭	૨૧	૨૫	૬-૪૬	૪-૫૦	
ગુરુ	૨૪	" ૮	૨૨	૨૬	૬-૪૬	૪-૫૦	

સોલ્સખર્સીમાં લગ્નોત્સવ

સર્વન રોડેશિયાના જાણીતા વેપારી મેસર્સ બીમજી આર. નાયકની પેઢીના ઉત્તરાધિકારી મેસર્સ નાનુભાઈ એન્ડ કંપનીના અગ્રણી શ્રી. નાનુભાઈ જીવજીત પટેલના સુપુત્ર શ્રી. હાકોર ભાઈનાં લગ્ન ત્યાંના સદ્યહરથ શ્રી. ગોસાંઈભાઈ રામજીભાઈ પટેલની સુપુત્રી શ્રી. સવિતાબેન સાથે તા. ૨૮-૫-૫૪ ના રોજે હોલિ સોસાયટીના પ્રાંગણમાં ઘાનદાર રીતે જનતાની ત્રિશાળ હાજરી માં થયાં હતાં. નવદંપતિને અભિનંદન અને આશીર્વાદ આપવા બીજાં દિને મળેલા મળ્ય મેળાવડામાં સ્થાનિક હોદી ઉપરાંત યુરોપિયન, આફ્રીકન અને કલડ નાગરીકો પણ ઉપસ્થિત થયા હતા. પ્રાસંગિક પ્રવચનો પાદ નવ દંપતિને સાબિનંદન ભેટો અપાયેલી અને મી. નાનુભાઈ તથા શ્રી. ગોસાંઈભાઈ તરફથી આભાર મનાવાવાદ આ મંગલ પ્રસંગની પાદગીરિમાં જુદી જુદી સંસ્થાઓને લગભગ ત્રણસોક પાઉન્ડ જેટલી હિદાર રકમ ની ભેટો અપાઈ હતી.

શ્રી. નાનુભાઈ પટેલ તથા શ્રીમતી દેવીબેન અને શ્રી. ગોસાંઈભાઈ પટેલ તથા શ્રીમતી જશોદાબેન આ શુભ પ્રસંગે સ્થાનિક નવ યુવકો તથા યુવતી સમિતિ ઉપરાંત સેવાભાવી ભાઈ બહેનોએ હજારો માણુસના બોજન સમારંભમાં ને સક્રિય સહકાર આપ્યો છે તે માટે હાર્દિક આભાર વ્યક્ત કરે છે આ પ્રસંગે શ્રી. ગોવિંદ ભાઈ રામાભાઈ એ વ્યવસ્થા બળવવા તું ને કૌશલ્ય દાખવ્યું તે નોંધપાત્ર છે.

આપ્યો છે તે માટે હાર્દિક આભાર વ્યક્ત કરે છે આ પ્રસંગે શ્રી. ગોવિંદ ભાઈ રામાભાઈ એ વ્યવસ્થા બળવવા તું ને કૌશલ્ય દાખવ્યું તે નોંધપાત્ર છે.

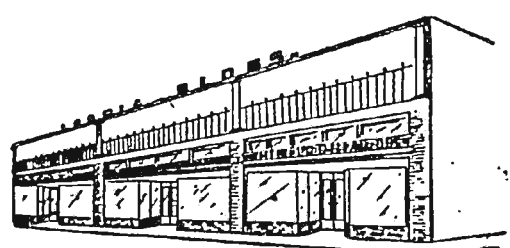
* * *
ડરબનના સોની નયુભાઈ દેવજીતા સુપુત્ર શ્રી. જેરામભાઈનાં લગ્ન તા. ૩૦-૫-૫૪ના રોજે લોર્ન સ્ટ્રીટ પર આવેલા મહાત્મા ગાંધી હોલમાં સોની દામોદર વાલજીની સુપુત્રી શ્રી. પાર્વતી બેન સાથે થયાં હતાં. નવદંપતિને હાર્દિક અભિનંદનથી વિસર્જીત થયો હતો.

જોઈએ છે
ખત્રી ત્રાતીના એક ૨૮ વર્ષની વયના યુવાન હોલિ ૧૮ થી ૨૬ વર્ષની કોઈ પણ હોલિ કુમારિકા અથવા વિધવા સાથે લગ્ન કરવા ઇચ્છે છે. યુવક સ્વતંત્ર દરજીનો ધંધો કરે છે. પત્ર વ્યવહાર પી. એ. બોક્સ ૫, બુમ-હોલ્ક, ટ્રાંસવાલ, એ શીરનામે કરો.

સોફ્ટીસની સફર
હોલિના ગ્રામ્ય જીવન લશે લેખકે સવાલ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોફ્ટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.
કીમત શી. ૩-૬.
મળવાનું ઠેકાણું : આ એશીસ.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે.
આ શિયાળામાં મેથીપાક ખાઓ
શી. ૧૨-૬ રતલ.
આને જ આરડર કરો:
કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ
(ધી કોર્નર મીડાઈ હાઉસ)
એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના બુથાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઈફ ઓફ કેનેડા
ઉપરાંત કંપનીના હમે સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.
ઉપરાંત
દક્ષિણ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગ્રુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝન ના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાનુસાર છીએ તેમજ અંગ્રેજી ઉપરાંત અંગ્રેજી કોઈ પણ ભતરું કાગઠાજ વિના વીલ્ડે ત્વરીત ગતીએ થઈ શકે છે.
1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.
The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.
Consult us first.
C. C. PALSANIA
GENERAL AGENT
Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.
100 Sir Lowry Road, CAPETOWN
P.O. Box 4624. Phone 32390

K.M. Lodhia & Co.
Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs
આવિસ કેરટ
સોનાના દાગીના ખાસ આમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયેલ કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.
મેકલેસ, જુદી જુદી હીંગાઈનની જાગડી અજોડા, સાડીની પાન, નીટી બદલ એરોંગ વીગરે જનાવીએ છીએ.
106 Prince Edward Street, Durban.

જોઈએ છે
હાલકલ
તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું
ખાલી બેગો રેલ ધરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:
THE never
BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

Phone 22905 Tel. ADD. : "GANDABHAI"

**The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.
G. C. Kapitan & Son
Vegetarian Restaurant**

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું બાણીતું મથક

ખડારમામના ગ્રાહકોએ જોરડર સાથે એક મોકલવા મહેરવાની કરવી
પ્રાથમ લીસ્ટ મંગાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

PHONE 33-2661

MASTER BROS.
(PTY) LTD.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૅથર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ
હૉલ્ડિંગ્સ મેન્યુફેક્ચરિંગ એન્ડ ડાયસ્ટ્રીબ્યુટિંગ કંપની
રેસમી તેમજ સુતરાળ કાપડ, વુલન રગ્સ. બ્લાન્કેટ્સ—મિળી બાળકો માટે
નવ નવનો માલ. તેમજ કેપીટીન ન્યોરવેટ સાડીઓ
બીગેરે માટે હમણે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા મલામતુ છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનીસબર્ગ.
ફોન : 33-2661

ધીરુભાઈ પી. નાયક
મુસાફરી. ધીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની ડ્રવાઈ ટ્રિપ્સ અગર જમીન માટે મુસાફરી કરવા ધરે બિઠા અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

ઈંગ્લી, આગ, ચોરી, ફુલ્સડ, અસ્માત, પ્લેટબ્લાસ, વિગેરેના લીગા અમે ઉતરાની આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પેરસનલ ટેક્સ, દિસાખના ચોપડા લખાવવા ફેવન્યુ ક્વીયરન્સ સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન યોર્ક ચોરટૂ લીયા, થોર્કશાયર ઈનશ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ
એજન્ટ: ગણીભાઈ ભાણુભાઈ મહીપોરવાળા.

કેટલાક નવનો મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ કેચા ચેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાવેલું "સુરતી લુચુ" સેવ, મમરા, બાંડીઆ, ભાજ્યા, પાતરા વિગેરે ફરેશ તાલ બનાવીએ છીએ.

પાર્ટ બીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે કંઈ વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તાજી ઉમદા ફ્રુટ

ડરબનનું આજુ ૧/૬ રતલ; મોટી કલોનું લસણુ ૧/૬ રતલ; ગોળ બાસ કીટ ૧૦/૬ ડઝન; લાંબી અને સ્કવેર બાસકીટો ૧૬/૦ ડઝન; કચુરી તથા સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોરટેજ અલગ.....બનાના, કાચા બનાના, પોપો, પાઇનાપલ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રોળના બબ્બર ભાવથી મળશે. દેશી શાકભાજીમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, તુવેર સોંગ, વેગણુ. શેકટાની શોંગ, ફૂકી અને લીલાં મરચાં મળશે. શી. ૭-૬ થી શી. ૧૦ તુ પારસલ બનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરણુ, આંબા હળદ તથા લીલી હળદની મોસમ ચાલુ થઈ છે. કાચી ઠોરી પણ હવે મળશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. B 251. DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brand paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, **NATHOO TABHA,**
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," **DURBAN.**

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વેલ્ડેશન, ડરેસીંગ એસ્ટ, સાઈડ વોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ટ, લુક કેસ, ટેબલ, તબન કીકાચત માલે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાલ લેવા ચુકશો નહિ.

—મોકસ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જો હમણી રેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેમજ સ્ટોક હમણા તઈયાર રહે છે. ગાન રોડના બાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને તેપાર આગલ પધારો.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.